بانک

د افغانستان بانک میاشتنۍ

دولسم کال، یوسلو شپږ دېرشمه ګڼه د ۱۳۹۷ د تلې میاشت

د افغانستان بانک

د ټولنیزو رسنیو له لارې د بانکونو پرمختګ

افغانی، زمونږ د ویاړ،
اقتدار او ملي هویت نښه ده!

بانک

صاحب امتیاز: د افغانستان بانک

هیئت تحریر: ایمل هاشور، داکتر جهانتاب ولیزار و اقبال صافی

سردبیر: شفیق الله بارز

مدیر مسئول: یما عفیف

گزارشگران: حمیدالله فیضی و عبدالحفیظ شاهین

دیزاین: خالد احمد فیضی

فوتوژورنالیست: زیرک ملیا

مترجمان: عین الله عیان و مسعود ودان

مسئول چاپ و توزیع: تمیم احمد صمیمی

آدرس: آمریت عمومی دفتر ریاست، د افغانستان بانک

تیلفون: ۰۰۹۳۰۲۰۲۱۰۴۷۶۱

فکس: ۰۰۹۳۰۲۰۲۱۰۰۳۰۵

پُست الکترونیکی: magazine@dab.gov.af

صفحۀ الکترونیکی: www.dab.gov.af

شمارۀ ثبت: ۶۵۸

www.facebook.com/AFGCentralbank

twitter.com/AFGCentralbank

Da Afghanistan Bank-Youtube

Da Afghanistan Bank-Google+

د دې ګڼې مطالب

افزایش در میزان صادرات؛ نویدی برای بهبود اقتصاد

تدویر چهارمین جلسه نوبتی شورای عالی د افغانستان بانک طی ...

د سویلي آسیا هېوادونو د مرکزي بانکونو اووه دېرشمه غونډه

د افغانستان بانک مشرتابه پلاوي د امریکا متحده ایالتونو د ...

نقش طلا در سیستم مالی اسلامی

د افغانستان صادراتو زیاتوالی موندلی دی

مختصری در مورد پیامدهای جنگ تجاری چین و امریکا بر ...

د ټولنیزو رسنیو له لارې د بانکونو پرمختګ

افغانستان در تلاش افزایش صادرات

د افغانستان بانک عملیاتی کړنو ته ځغلنده کتنه

شرکت های بیمه تحت پوشش گزارش دهی به مرکز تحلیل ...

مؤسسات پولی الکترونیکی تحت پوشش گزارش دهی به واحد ...

د سوداګریزو بانکونو رول د یو هېواد په اقتصادي پرمختګ کې

مختصری به اقتصاد جهان و افغانستان

خشک سالی اقتصاد کشور را متضرر خواهد ساخت

تکنالوژی نانو و تأثیر آن بر رشد اقتصادی کشورها

راه رسیدن به توسعه؛ تجارت آزاد یا حمایت از تولیدات داخلی؟

یاد آوری: به غیر از سرمقاله که دیدگاه رسمی "مجله بانک" است، مسئولیت مضامین و مقالات دیگر به نویسنده‌گان آن بر می گردد.

استفاده از مقالات و تصاویر مجله با ذکر مأخذ مجاز است.

افزایش در میزان صادرات؛ نویدی برای بهبود اقتصاد

سال مالی ۱۳۹۷، سال خوبی برای صادرات کشور بوده است. صادرات میوه تازه افغانستان از آغاز سال مالی تا پایان ربع سوم به اندازه ۳۲ درصد افزایش را نسبت به سال گذشته نشان میدهد.

در کنار افزایش صادرات میوه تازه افغانستان به سایر نقاط جهان، صادرات زعفران که یک محصول زراعتی و یکی از اقلام شهیر صادراتی کشور است، افزایش یافته که با روش های مختلف، بخصوص بازاریابی بیشتر و بسته بندی بهتر میتوان به میزان صادرات کشور بیشتر از پیش افزود.

ایجاد دهلیزهای هوایی، زمینه سازی استفاده از بنادر کشور های همسایه بخصوص بندر چابهار، تنظیم و تحکیم ارتباطات تجاری با کشورهای همسایه و فراتر از آن از تلاش های پیگیر دولت جمهوری اسلامی افغانستان در پی افزایش صادرات کشور بوده است که بدون شک نتایج مطلوب و مثبت خود را داشته است.

افزایش در میزان صادرات نویدی است برای تعادل بیلانس تجارت کشور، توسعه کاروبار و فعالیت شرکت های تولیدی و ورود اسعار به کشور که در نتیجه چرخه های اقتصادی سیر روبه رشد را پیموده و باعث شکوفایی اقتصاد کشور ما خواهد شد. ▣

تدویر چهارمین جلسه نوبتی شورای عالی د افغانستان بانک طی سال مالی ۱۳۹۷

شورای عالی د افغانستان به تاریخ ۳۱ سنبله و اول میزان ۱۳۹۷ چهارمین جلسهٔ نوبتی خویش طی سال مالی ۱۳۹۷ را تحت ریاست محترم خلیل صدیق رئیس شورای عالی د افغانستان بانک با حضور سایر اعضای شورای عالی تدویر نمود.

شورای عالی د افغانستان بانک مطابق به اجنداء گزارش عملکرد و دستاوردهای د افغانستان بانک را در عرصه های نظارت از نظام بانکی کشور، طرح، اتخاذ و اجرای سیاست پولی، چارچوب حقوقی، ثبات و استحکام نظام مالی، امور مدیریتی و سایر موضوعات مرتبط مورد بحث و ارزیابی قرار داد.

شورای عالی د افغانستان بانک، روی جلسات سارک که در سال مالی ۱۳۹۷ به ریاست د افغانستان بانک تدویر یافته بود، نیز بحث و تبادل نظر نمود. د افغانستان بانک در سال مالی ۱۳۹۷ توانسته است دو جلسه سارک را در کشور های نیپال و امارات متحده عربی موفقانه دایر نماید. آخرین جلسهٔ سارک در کتمندو پایتخت نیپال برگزار گردید که روی مسایل مختلف از قبیل شاخص های نظارت بر اقتصاد کلان، کاهش مصارف انتقال وجوه (ریمیتینس) در بین اعضا، ارتقای ظرفیت، همکاری در زمینه نظارت امور مالی، توسعه دسترسی به خدمات مالی و سایر موارد مرتبط بحث صورت گرفته بود. جلسه بعدی این سازمان تحت ریاست د افغانستان بانک بتاریخ ۱۲ اکتوبر ۲۰۱۸ در بالی اندونیزیا برگزار خواهد گردید.

سپس، شورای عالی د افغانستان بانک وضعیت اقتصادی کشور را (رشد اقتصادی، گزارش تطبیق سیاست پولی طی سال مالی ۱۳۹۷ و عملکرد سیاست پولی که درآن اهداف منظورشده سیاست پولی در زمینهٔ پایه پولی، پول در دوران، ذخایر خالص ارزی، تورم پولی، شاخص های پولی و چالش‌های عمده سیاست پولی در ربع گذشته و وضعیت سکتور بانکی) مورد بحث قرار داد.

در کنار مسایل فوق، شورای عالی د افغانستان بانک گزارش وضعیت و عملکرد نظام بانکی (مارچ ۲۰۱۷ – مارچ ۲۰۱۸) و نظارت همه جانبه و اختصاصی بانک ها و مؤسسات مالی را استماع نموده و رهنمایی های لازم را هدایت داد.

شورای عالی د افغانستان بانک طبق اجنداء در رابطه به تعدیل ساختار تشکیلاتی دفاتر مرکزی زون ها، نماینده‌گی ها واقع در دفاترمرکزی زون‌ها، شهری ځانگه ها، نماینده‌گی های ولایتی و غرفه های زون های هفتگانه مورد بحث و تبادل نظر قرار داده و در مورد تصامیم لازم را اتخاذ نمود.

در این جلسه، شورای عالی د افغانستان بانک به آمریت مالی وظیفه سپرد تا به همکاری وزارت شهر سازی و شاروالی کابل در قسمت قیمت گذاری مجدد جایداد های د افغانستان بانک اقدام نموده و در صورت عدم همکاری، قیمت گذاری جایداد های د افغانستان بانک توسط انجینران مسلکی د افغانستان بانک صورت گیرد.

شورای عالی د افغانستان بانک که عالی ترین مرجع تصمیم گیری د افغانستان بانک است، سالانه چهار بار (طور ربعوار) تشکیل جلسه داده و روی موضوعات مهم بانکی بحث و تبادل نظر نموده و تصامیم لازم را اتخاذ می نمایند.▣

د سویلي آسیا هېوادونو د مرکزي بانکونو اووه دېرشمه غونډه

د سویلي آسیا هېوادونو د مرکزي بانکونو د مشرانو اووه دېرشمه (۳۷) غونډه د روان زېږدېز کال د اکتوبر د میاشتې په ۱۲ نېټه د افغانستان بانک په ریاست د اندونیزیا هېواد په بالي ښارکې ترسره شوه.

په یاده غونډه کې د ټولو غړیو هېوادونو د مرکزي بانکونو مشرانو، مرستیالانو او استازو ګډون کړې وو. غونډه د افغانستان بانک د مشر ښاغلي خلیل صدیق د ښه راغلاست په وینا پیل شوه.

د افغانستان بانک د ټولو رئیس په دې غونډه کې د یادو هېوادونو ترمنځ د مالي ورټیا لوړونې، مالي شمولیت، د سوداګریز بانکونو څار، د مالي راکړو او ورکړو آسانه کول، اقتصادي څېړنتیا او په یو شمېر نورو مهمو موضوعاتو تر بحث وروسته له ټولو غړو هېوادونو یې غوښتنه وکړه چې په یادو برخو کې یو له بل سره تجربې شریکې کړي، تر څو ټول هېوادونه ترې ګټه پورته کړي.

همدا راز د افغانستان بانک د ټولو رئیس د هندوستان له مرکزي بانک څخه هم مننه وکړه چې د افغانستان بانک د کارکوونکو په ورټیا لوړونې کې مرسته کړې ده.

په همدې ډول په پای کې ټولو ګډون والو د افغانستان بانک ریاست وستایه او په دې برخه کې یې د افغانستان بانک هلې ځلې مهمې وبللې او د راتلونکي کال لپاره د یادو غونډو د ریاست لړۍ یې بوتان هېواد ته وسپارله.

د یادونې وړ ده چې په غونډه کې د افغانستان بانک مشر ښاغلي خلیل صدیق سربېره د افغانستان بانک د پولي سیاست د لوی آمریت آمر او د سارک همغږي کوونکي ښاغلي نایب خان جمال هم ګډون درلود.▣

د افغانستان بانک مشرتابه پلاوي د امريکا متحده ايالتونو د نړيوالې پراختيايي اداري له استازو سره وکتل

د ۱۳۹۷ کال د تلې ۱۷ مه ـ د افغانستان بانک د بانکي سکتور په استازي توب د امريکا متحده ايالاتو د نړيوالې پراختيايي اداري يا (USAID) له استازو او د امريکا متحده ايالتونو د پرمختيايي اداري (DAI) له چارواکو سره د لويو پروژو د پانګې اچونې لپاره د لارو چارو په برابرولو خبرې وکړې.

د افغانستان بانک لومړي مرستيال ښاغلي واحدالله نوشير وويل چې د لويو پروژو د لاره اچولو لپاره بانکي سکتور په ځانګړې توګه د افغانستان بانک هر ډول همکارۍ ته چمتو دی او هڅه کوي چې د بيارغاونې لپاره لارې چارې برابرې شي.

ښاغلي نوشير زياته کړه چې د افغانستان بانک د پانګې اچونې په موخه هڅې کوي چې له بانکي سيستم څخه په پور اخيستنه کې د آسانتياوو ترڅنګ په بانکي سکتور کې د پرمختګونو لپاره لاره هواره شي چې پانګه وال په ډاډه توګه پانګه اچونه وکړي.

ديادونې وړ ده چې په دې غونډه کې پريکړه وشوه چې د لويو پروژو دپلي کولو لپاره به د افغانستان بانک او دامريکا متحده ايالتونو د نړيوالو پراختيايي اداري ترمنځ په راتلونکې کې دې ته ورته غونډې ترسره شي.▣

نقش طلا در سیستم مالی اسلامی

از زمانی که طلا منحیث معیار سنجش معاملات سیستم مالی اسلامی قرار گرفته، نهاد های مالی اسلامی تا اکنون از مزیت های این فلز گرانبها بهره مند هستند. اما طوریکه به نظر می رسد، تأثیر طلا در سیستم مالی اسلامی فراتر از مورد سرمایه گذاری آن می باشد.

طلا در طول تاریخ تمدن اسلامی نقش مهمی را ایفا نموده، اما منحیث یکی از موارد سرمایه گذاری کمتر مورد توجه بوده که دلیل آن اختلاف نظر در مورد چگونگی استفاده از آن منحیث معیار سنجش در بخش مالی اسلامی می باشد.

مفکورهٔ صاحب نظران در قبال طلا پس از سال ۲۰۱۶ میلادی زمانی تغییر یافت که سازمان جهانی محاسبه و تفتیش سیستم های مالی اسلامی طلا را منحیث معیار سنجش معاملات اسلامی معرفی نمود. آنها متوجه شدند که این فلز کاملاً در تطابق با موارد شرعی قرار داشته و اکثر محدودیت های سدراه نظام مالی شرعی را پاسخگو است.

کارشناسان امور مالی اسلامی سه دلیل عمده را مانع رشد سیستم مالی اسلامی می دانند؛ بازار های محدود جهانی، نبود ابزار های با کیفیت عالی و تنوع در محصولات. این سه عامل باعث رشد نه چندان خوبی سیستم مالی اسلامی شده است، طوریکه طی سال ۲۰۱۶ سیستم مالی اسلامی فقط رشد ۰.۶ درصدی سال به سال را تجربه نموده است. اما عیار سنجش معاملات اسلامی با طلا می تواند هر سه این موارد را رفع نماید.

»

مجموع ارزش مالی طلا (طلا که نزد سرمایه گذاران و نهاد های رسمی بشکل خشت، سکه یا وجوه معاملات مبادله وی بوده) حدوداً به اندازۀ ۳ تریلیون دالر آمریکایی می باشد، این درحالیست که در حال حاضر پروژه های نامگذاری شده اسلامی به دالر امریکایی ۱.۹ تریلیون است. بازار طلا با حجم تجاری روزمرۀ ۲۲۰ میلیون دالر امریکایی، یکی از عمیق ترین و سیال ترین صنف دارایی ها در جهان امروزی می باشد. دارایی های فعلی اسلامی مخصوصاً دارایی که دارای درجۀ بالا و خطر پائین بوده در معرض سیالیت قرار دارند. از اینرو طلا نه تنها حدود سیستم مالی اسلامی را وسعت می بخشد، بلکه زمینۀ دستیابی به یکی از سیالترین دارایی های سرمایه گذاری را به سرمایه گذاران فراهم می سازد.

سیستم مالی اسلامی علی الرغم معرفی سکوک که در حال حاضر مشترکین معتبر مثل لوکزیمبرگ، هانگ کانگ، و شرکت های مالی بین المللی را بخود جلب نموده، هنوزهم به نسبت نداشتن دارایی های قابل سرمایه گذاری دچار مشکل است. در این میان اگر طلا را در مقایسه با آن مدنظر بگیریم، دیده میشود که طلا هیچ نوع خطر اعتباری نداشته، مکلفیت هیچ فرد نمی باشد و برای مدت زیادی منحیث یک دارایی اتکایی خدمت نموده است. از آنجائیکه اوراق خزانۀ ایالات متحده یا اوراق قرضۀ دولتی جاپان از جمله ابزار های متحمله تکتانه بوده و روی این ملحوض از لحاظ شرعی مجاز نبوده، سرمایه گذاران اسلامی نمی توانند به همچو اوراق اتکایی دسترسی داشته باشند.

طلا نه تنها سیستم مالی اسلامی را وسعت می بخشد، بلکه زمینۀ دستیابی به یکی از سیالترین دارایی های سرمایه گذاری را به سرمایه گذاران فراهم می سازد.

از این رو افزودن طلا، دارایی وسیع اتکایی را برای سرمایه گذاران اسلامی فراهم می دارد که در زمان ضرورت دسترس پذیر می باشد. این نه تنها برای سرمایه گذاران سودمند بوده بلکه در خصوص کاهش خطر سیستماتیک نیز کمک می نماید که بازار های اسلامی را برای همه مصئون تر و سهل تر می سازد.

موقف تضمین ارزی طلا

طلا می تواند برای سرمایه گذاران اسلامی که در آسیای جنوب شرقی فعالیت می نمایند و پورتفولیوی آنها در اسعار محلی بوده منحیث تضمین ارزی تعریف شود. بدلیل اینکه این اسعار در طول تاریخ در زمان آشفتگی بازار عملکرد ضعیف را داشته اند، طلا می تواند منحیث تضمین در برابر استهلاک و نوسانات نرخ مبادله عمل نماید.

از آنجائیکه طلا طی ده سال اخیر به اندازۀ ۴۳.۹ درصد رشد ارزش را در برابر دالر داشته و در عین زمان، به اندازۀ ۷۳.۹ درصد و ۱۱۴.۲ درصد رشد را در رینگت و روپیه داشته است، این اطمینان را به سرمایه گذاران و تجار حوزۀ اسلامی می دهد که این فلز توانمندی پوشش و ادارۀ خطرات در عرصه های مختلف سرمایه گذاری را دارد. ▣

منبع: Global Public Investor 2018

د افغانستان صادراتو زیاتوالی موندلی دی

د ملي يووالي حکومت له جوړښت سره سم په هېواد کې د اقتصادي لويو پروژو پلانونه جوړ او پلي کېدو ته چمتو شول چې ښې بېلګې يې د کاسا، تاپي، سلما بند، د اقتصادي دهليزونو پرانيسته، چابهار بندر، برېښنايي نورو بندونو جوړېدا او همدا ډول د سيمې او ګاونډيو هېوادونو سره د سوداګرۍ د پرمختګ په موخه ببلابېلو تړونونو لاسليک ته ګوته نيولای شو.

دافغانستان دصنايعو او سوداګرۍ وزارت د صادراتو او وارداتو ترمنځ د انډول درامنځ ته کېدو لپاره، دصادراتو يوه پنځه کلنه ملي ستراتيژي ترتيب کړې، چې له مخې دتېرکال پرتله بهرته دافغانستان دصادراتوکچه په تېرو اتومياشتوکې ۳۲سلنه لوړه شوې ده.افغانستان دګاونډيو هېوادونو سره ددسوداګرۍ دپياوړي کېدو لپاره کارکوي،چې ورسره تمه ده، دافغانستان دسوداګريزو توکو صادرات به نورهم زيات شي. افغانستان دتير۲۰۱۷ کال د جون د مياشتې را په ديخوا يوشمېر هېوادونو ته دهوايي دهليزد پروژو دپرانيستلو له لارې هڅه کړې چې دافغان سوداګروتوکې په ارزانه بيه بهرته واستوي.

افغانستان د نړۍ په کچه د تازه او وچې ميوې د کيفيت او خوند له امله له سترې مشهورتيا څخه برخمن دى، په همدې موخه نړيوال غواړي چې د افغانستان له باکيفيته وچې او تازه ميوې څخه ګټه واخلي. د افغانستان د سوداګرۍ او صنايعو د خونې د چارواکو د معلوماتو له مخې له هند او د منځنۍ آسيا له ځينو هېوادونو سره د اړيکو د پراختيا په صورت کې د افغانستان د صادراتوکچه لوړه شوې ده، چې ځينې هېوادونه يې مجبوره کړي څو له افغانستان سره خپلې سوداګريزې اړيکې پرته له خنډونو پراخې کړي.

د ميوو او نورو افغاني توليداتو دصادراتودکچې دزياتوالي لامل دافغانستان- هند، ترکيي او قزاقستان ترمنځ هوايي دهليزونو جوړول،د لاجوردو لارې پرانېستلو ته تابيا نيول او همدا راز د منځنۍ آسيا ځينو هېوادونو سره د وارداتو او صادراتو په

»

اړه د هوکړه لیکونو لاسلیک کول ګټل کیږي.

د معلوماتو له مخې تېرکال د شاوخوا۸۷۰میلیونو ډالرو په ارزښت افغانستان بهرنیو هېوادونو ته خپل تولیدات صادرکړي وو.دافغانستان دسوداګرۍ اوصنایعو دخونې داتکل له مخې سږکال به دصادراتوکچه شاوخوا یومیلیارد ډالروته لوړه شي.افغانستان دخپلوصادراتو په پرتله ډېرزیات توکي له بهرڅخه واردوي، چې اوسمهال په کال کې شاوخوا اته میلیاردو ډالروته رسیږي. اوس مهال افغانستان دپاکستان دکراچۍدبندر سربېره دایران اود خپلوشمالي ګاونډیو هېوادونو له لارې هم داړتیا وړتوکي افغانستان ته واردوي اوهمداشان په یوه کمه اندازه خپل صادرات هم بهرنیو هېوادونوته استوي.

افغان حکومت وایي،دهوایي دهلیزونو دبهیر له پیل څخه ترننه یوازې دهندوستان دوه ښارونوته په ۱۶۹الوتنوکې دکابل اوکندهار له ښارونوڅخه۲۷۵۱ ټنه توکي لیږدول شوي، چې۵۶ میلیونه ډالره یې ګټه ترلاسه کړېده، چې دا لړۍ لاهم دوام لري.په ټوله نړۍ کې هر حکومت او نظام غواړي چې اقتصادي بنسټ د صادراتو له لارې پیاوړی کړي، هر هېواد دخپلو توکو او دکورني تولیداتو لپاره منظمه بازارموندنه کوي او هم له نورو هېوادونو سره رقابت کوي. کله چې یو هېواد صادرات ولري، نو په هغه هېواد کې دکار زمینه ډېره وي عام وګړو ته دکار زمیني دبرابریدو ترڅنګ دهېواد دپیسو سیاست هم ثبات مومي او پیسه خپل ارزښت او مقام دټولو نړۍ د پیسو سره ځان برابر ګڼلی شي.

دیادونې وړ ده چې د افغانستان مېوه پرپاکستان سربېره په هند، منځنۍآسیا، عربي هېوادونو، روسیه او اروپا کې هم مینوال لري، خو دغو هېوادونو ته، ځکه کمه صادرېږي چې د بسته بندي لوړ معیارغواړي او ځینو هېوادونو سره د آسانه ځمکنیو لارو نشتوالي له امله ډېرۍ افغاني صادرات ګاونډیو هېوادونو او د هغوی په وسیله بیا بهر ته صادرېږي چې ډېری یې آن د همدغو هېوادونو په مارك او ټاپې نورو هېوادونو ته وړل کېږي چې افغان محصولاتو پیژندنې ته یې هم زیان رسولی دی.

اوس چې له ګڼ شمېر هېوادونو سره هوایي دهلیزونه پرانیستل شول، د افغانستان بېلابېل کرنیز محصولات د نړۍ بېلابېلو بازارونو ته لیږدول کېږي چې په دې سره له یوې‌خوا د صادراتو زیاتوالي په اقتصادي پرمختګ مثبت اغېز کړی او له بل پلوه یې بزګران هڅولي چې خپل محصولاتو ته پاملرنه ډېره کړي.▣

حمیدالله فیضي

اخیستنې:

1. https://www.pashtovoa.com/a/afghanistan-trade-exports-increase/4576686.html
2. https://www.bbc.com/pashto/afghanistan-41263274
3. http://www.acci.org.af/pa/component/content/article/38-news/460-n.html

مختصری در مورد پیامدهای جنگ تجاری چین و امریکا بر اقتصاد جهان

جنگ تجاری عبارت از محدودیت صادرات یک کشور به روش های مختلف، از جمله اعمال تعرفه بر کالاهای صادراتی آن کشور می باشد. تعدادی از کشورها علیه کشوری که موانع تجاری مانند تعرفه و سهمیه بالایشان اعمال می کند، دست به اقداماتی تلافی جویانه میزنند. دو طرف با پافشاری بر مواضع و خواسته‌های خود راه را بر دستیابی به هر توافقی می‌بندند و تنش های سیاسی میان آنها بیشتر می گردد. در این صورت دو طرف به اعمال تعرفه‌های سنگین علیه کالاهای مورد تجارت یک دیگر اقدام می‌کنند و در این میان موانع تجاری غیرتعرفه‌ای نیز میان دو طرف تشدید می یابد.

جنگ تجاری ایالات متحده امریکا و جمهوری خلق چین، پس از تصمیم دونالد ترامپ رئیس‌جمهور امریکا، در ماه جنوری ۲۰۱۸ بر اعمال ۳۴ میلیارد دالر تعرفه گمرکی بر واردات صدها قلم از کالاهای چینی آغاز شد. پس از آنکه دونالد ترامپ از تصمیم خود برای وضع تعرفه ۲۰۰ میلیارد دالری بر کالاهای وارداتی چین خبر داد، پکن بلافاصله اعلام کرد که در مقابل، تعرفه ۶۰ میلیارد دالری از کالاهای امریکایی را افزایش خواهد داد. ادامه این جنگ تجاری میتواند پیامدهای سنگینی را بر اقتصاد کشور های مختلف جهان وارد نماید. این درحالیست که دونالد ترامپ رئیس جمهور امریکا بارها از کسر موازنه تجارتی با چین انتقاد کرده است و یگانه راه مقابله با چین و سایر کشور های که با امریکا صادرات دارند را، اعمال تعرفه های گمرکی دانسته است. در این جنگ تجاری صحبت از کسر بیلانس تجاری ۳۷۵ میلیارد دالری امریکا با چین گفته شده است. درحالی که امریکا در سال ۲۰۱۷ میلادی به ارزش ۱۳۰ میلیارد دالر کالا به چین صادر کرده و برعکس در همین مدت به ارزش ۵۰۶ میلیارد دالر کالا از چین وارد کرده است.

اوسط سهام بازار بورس امریکا، داو جونز

محبوب الله شریفی
مدیرخطرات آمریت عمومی عملیات بازار

که شامل شرکت های چند ملیتی متعددی می شود، در اخیر ماه سپتمبر ۲۰۱۸ به طور چشمگیری سقوط در شاخص‌ها را تجربه کرد. همچنان شرکت های فنآوری، بانک ها، بخش های صنعتی و مراقبت های صحی نیز از این روند نزولی ارزش سهام بی نصیب نماندند. سهام در بازارهای منطقه از جمله در چین، کوریای جنوبی و جاپان دستخوش تحول شد و بیشترین افت متعلق به چین بود که در دو سال گذشته بی سابقه بوده است. از میان ۳۴ میلیارد دالر کالای چینی مشمول افزایش نرخ عوارض گمرکی اعلام شده از سوی

»

امریکا، ۵۹ درصد یعنی ۲۰ میلیارد دالر آن توسط شرکت های خارجی مقیم چین از جمله شرکت های امریکایی فعال در چین تولید می شود. سرمایه گذاران نگران اند که تعرفه گذاری ها و مجادلات بین ایالات متحدهٔ امریکا و چین موجب تشدید جنگ تجاری در روزها و ماه ها آینده شده و این امر اقتصاد جهانی را سخت صدمه می زند.

کشورهایی که بیشتر به زنجیره اقتصادی جهان متصل هستند، از این نبرد ضرر زیادی را متحمل خواهند شد و دست کم ۱۰ کشور در این میان بیشترین فشارها و آسیب ها را تجربه خواهند کرد. به عقیده کارشناسان تجارت بین المللی، ایرلند از جمله کشورهایی خواهد بود که از این تنش های تجاری صدمه می بیند، زیرا این کشور نزدیک به ۵۹ درصد تولیداتش را صادر کرده و به همین دلیل در بخش‌های مختلف بخصوص صنایع بانکی و فناوری پیشرفته، متضرر خواهد شد و دریافت سرمایه گذاری مستقیم خارجی برایش مشکل تر از قبل می شود.

ایسلند کشور دیگریست که آن هم نزدیک به ۵۹ درصد تعاملات صادراتی با دنیا داشته و بازار بسیار حساس دارد که بسرعت در برابر جنگ تجاری واکنش نشان می‌دهد و صنایع المونیم و سیاحتی آن می‌تواند آسیب پذیرتر از جاهای دیگر باشد، زیرا این کشور به اروپا، امریکا و جاپان صادرات زیادی دارد.

مالیزیا با ۶۰ درصد و کوریای جنوبی با ۶۲ درصد صادرات در تجارت جهانی از جمله کشورهای دیگری هستند که در این جنگ تجاری بزرگ آسیب زیادی می بینند و محصولات فراوانی دارند که صادرات آنها با مشکلات بیشتری روبرو خواهد شد. این دو کشور به بازارهای سنگاپور، امریکا و جاپان وابستگی زیادی دارند و شرکای تجاری بزرگ یکدیگر هستند و این تنش وضعیت را برای آنها بغرنج تر می سازد.

جمهوری چک با ۶۴ درصد، مجارستان با بیش از ۶۵ درصد، سلواکی با ۶۷ درصد، تایوان با ۶۷ درصد و لوکزامبورگ که در رده نخست آسیب پذیری قرار می گیرند، با بیش از ۷۰ درصد صادرات در زمینه های بانکی، خدمات، صنایع فولاد و المونیم و بسیاری از بخش‌های صنعتی دیگر از نبرد تجاری چین و امریکا و گسترش آن به بخش های دیگر دنیا متضرر خواهند شد، زیرا تجارت گسترده تری با دنیا دارند.

جانگ یان شنگ محقق ارشد مرکز تبادلات اقتصادی بین المللی چین می گوید که شرکت های امریکایی در بالادست زنجیره ارزش جهانی قرار دارند و بدیهی است که دولت امریکا می‌خواهد از طریق جنگ تجاری این شرکت‌ها را به امریکا برگرداند، اما این نوع اقدام مخالف روند جهانی شدن است و به جایی نخواهد رسید.

این موضوع جدا از اینکه برای صنایع، بخش های زراعتی و خدماتی دو کشور زیان بار است و برای هر دو طرف حکم باخت – باخت دارد برای کشورهای دیگر هم مشکل ساز خواهد شد و می تواند ضربات مرگباری بر پیکر اقتصاد آنها وارد کند.

از سوی دیگر آمار های گمرک کُل چین نشان می دهد که حجم صادرات و واردات کالای چینایی در سال گذشته میلادی ۲۷ تریلیون و ۷۹۰ میلیارد یوان معادل ۴ تریلیون دالر امریکایی بوده است.

یکی از مهمترین محصولات زراعتی صادراتی امریکا که با تعرفه ۲۵ درصدی روبرو شده است، سویا است. چین بزرگترین وارد کننده سویا در جهان به

شمار می رود و امریکا دومین عرضه کنندۀ این محصول زراعتی است. اعمال تعرفه های چین به شدت به ضرر صادر کننده‌گان سویا در امریکا است. برازیل پیش از این بزرگترین عرضه کنندۀ سویا به چین بوده است، ولی به تنهایی قادر به پُر کردن جای امریکا نیست. در سال ۲۰۱۷ میلادی امریکا ۳۲.۹ میلیون تن سویا به چین صادر کرده است و این رقم برای برازیل به بیش از ۵۰.۹۳ میلیون تن رسیده است.

آرژانتین سومین صادر کنندۀ بزرگ سویای جهان است. سویا ۱۷.۵ درصد صادرات آرژانتین را تشکیل می دهد. پاراگوئه و اوروگوئه، این دو کشور امریکایی نیز صادرکننده‌گان کوچکتر سویا به شمار می روند. تعرفه های تجاری چین علیه امریکا می تواند به نفع این دو کشور امریکای جنوبی نیز باشد.

پنبه یکی از ۱۰۶ قلم کالایی است که با تعرفه ۲۵ درصدی چین روبرو شده است. چین این تعرفه سنگین را علیه ۵۰ میلیارد دالر امریکایی از واردات امریکا اعمال خواهد کرد. وارد کننده گان چینایی احتمالا برای جایگزینی واردات پنبه از امریکا به سوی استرالیا روی خواهند آورد. صادرات پنبه خام استرالیا هر سال به بیش از ۱.۲ میلیارد دالر امریکایی می رسد و هم اکنون یک سوم این رقم به چین صادر می شود.

تعرفه ۵۰ میلیارد دالری چین شامل مشروبات الکلی نیز می شود. امریکا هر سال بیش از ۳۵۴ میلیون لیتر مشروبات الکلی صادر می کند. امریکا پس از اسکاتلند دومین عرضه کنندۀ بزرگ مشروبات الکلی به چین به شمار می رود. اعمال تعرفه های تجاری چین می تواند موجب افزایش تقاضا برای مشروبات الکلی ساخته شده در اسکاتلند شود. البته تعرفه های چین به ضرر شرکت های اروپایی فعال در خاک امریکا نیز میشود.

کارشناسان چینی می گویند ۳۴ میلیارد دالر اموال چینائی مشمول ارتقا نرخ تعرفه گمرکی اعلام شده از سوی امریکا، در کوتاه مدت تأثیرات چندانی بر رشد تجارت خارجی و رشد اقتصادی چین نخواهد گذاشت. آنان معتقدند که رشد اقتصاد چین در سال های اخیر در گرو افزایش تقاضای داخلی بوده است و از این رو، در کوتاه مدت اقدام امریکا بر رشد اقتصاد چین تأثیر چندانی نمی گذارد و از سوی دیگر، با توجه به آن که این ۳۴ میلیارد دالر کالای چینایی بسیار متنوع و مرتبط با صنایع و اصناف زیادی است، فقط برخی شرکت ها که بازارهای اصلی آن ها امریکا است، لطمه سنگینی می بینند، اما هیچ صنعت یا صنفی تحت تاثیر جدی قرار نخواهد گرفت.

به عقیده کارشناسان اقتصاد بین المللی، در صورتیکه تنش‌های تجاری میان امریکا و چین حل نشوند؛ تجارت جهانی سقوط ۴۰ درصدی را تجربه خواهد کرد و اقتصاد جهانی دچار هرج و مرج خواهد شد. از همه مهم‌تر امریکا امکان کسب درآمدهای هنگفت در بازار چین را از دست خواهد داد. چین نیز ناگزیر به پرداخت بهای سنگینی در تقابل تجاری با امریکا خواهد بود و خلاصه این امر به ضرر اقتصاد جهانی می انجامد.▣

منابع:

۱. Bloomberg

2. http://www.bbc.com/persian/world-features-45564728

۳. http://alwaght.com/fa/News

۴. http://www.shahrekhabar.com

د ټولنیزو رسنیو له لارې د بانکونو پرمختګ

د امریکایي بانکونو لخوا د ټولنیزو شبکو څخه استفاده لاهم د پرمختګ په مرحله کې قرار لري. په ۲۰۱۷ کال کې د امریکا د بانکونو ټولنې (ABA) لخوا ترسره شوې سروې ښکاره کوي چې د ۸۰۰ سروې شویو بانکونو یو پر څلورمه برخه وایي چې هغوی په تېرو پنځو یا زیاتو کلونو کې ټولنیزه شبکه کارولې ده. له دې ډلې یو پر دریمه برخه یې د درې تر څلورو کلونو پورې، اتلس سلنه یې د یو یا دوو کلونو پورې کارولې او پاتې ۱۲ سلنه یې لا هم خپلې پښې لمدوي او د یو کال څخه لږې مودې لپاره یې ګټه اخیستې ده.

د ټولنیزې شبکې کاروونکو بانکونو پرمخ فرصتونه او ننګونې هم د زیاتېدو په حال کې دي. د یادې سروې له مخې، د امریکې ۷۶ سلنه بانکونه په دې باور دي چې په ټولنیزو شبکو کې ګډون د هغوی د سوداګرۍ لپاره خورا مهم دی. دلته د حیرانتیا خبره نشته، ځکه چې د آنلاین، موبایل او د ټولنیزو شبکو له لارې نښتي مشتریانو شمېره کال تر بلې زیاتیږي (د ABA د اټکلونو له مخې دا شمېره په ۲۰۱۸ کال کې ۲.۴۴ میلیاردو تنو ته رسېږي) چې په دې ډله کې یوازې نوی نسل نه بلکې د ټولو عمرونو وګړي شامل دي.

امریکایي بانکران، د هغوی د تکنالوژۍ

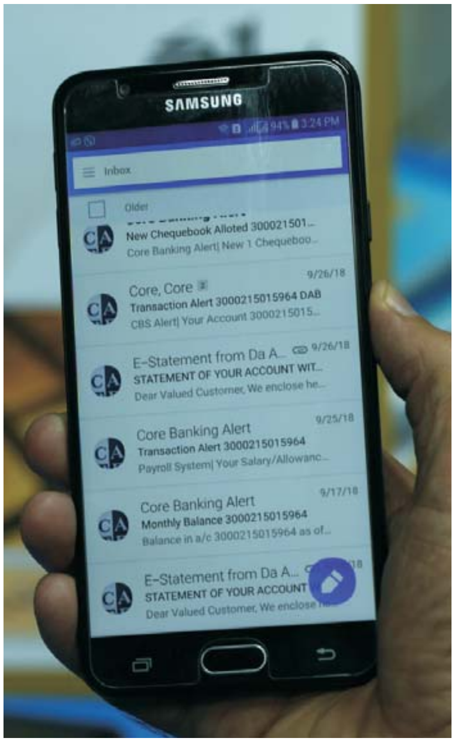

شریکان او د رسنیو سلاکاران وایي چې هغه فشارونه چې مونږ باید د تکنالوژیکي پرمختګونو سره ځان عیار کړو، د مشتریانو د تقاضاوو بشپړولو په لاره کې له شته ننګونو څخه ځان خلاص کړو او دا چې که دا کارونه ترسره نه کړو څه خطرونه به راپیښ شي، ډېر شدید او تند شوي دي. د بیلګې په ډول، د بانکونو زیاتېدونکی شمېر مشتریان غواړي چې څلور ویشت ساعته د خپلو موبایلونو یا نورو ډیجیټلي وسایلو په مرسته د لوړنۍ کچې مالي سوداګري چې نغدي پیسو یا نمایندګۍ څخه لیدنې ته اړتیا نه لري، ترسره کړي.

همدا ډول، مشتریان اوس نور هم د خپلو شخصي معلوماتو د امنیت او خوندیتوب په اړه اندیښمنه شوي دي. دا اندیښنې دوه میاشتې مخکې خپل اوج ته ورسېدلې او ورسره داسې ګنګوسې رابرسېره شوې چې بریتانیا میشته د رای ورکوونکو د پروفایل ثبتولو کمپنۍ چې Cambridge Analytica نومیږي، د فیسبوک د ۸۷ میلیون کاروونکو معلومات پرته له اجازې څخه ترلاسه کړي څو ورڅخه د امریکې د ولسمشر ډونالډ ټرمپ د ۲۰۱۶ کال د کمپاین لپاره کار واخلي.

روان پرمختګ

د اوسنیو مسایلو سره سره د امریکې بانکونو تروسه پورې په ټولنیزه رسنیو کې څنګه ګډون کړی دی؟ او هغوی په کومو طریقو سره په خپله سوداګرۍ کې د ګډون اغېزه سنجوي؟

په پیل کې د امریکې بانکونو له ټولنیزې رسنۍ څخه د مشتریانو د لومړنیو خدمتونو لپاره کار اخیسته. د امریکې بانک (Bank of America) چې په ټولنیزه رسنۍ کې لومړی فعاله ګډون کوونکی او په دې هېواد کې د شتمنیو له پلوه دویم ستر بانک دی، د ۲۰۰۹ په جنورۍ میاشت کې په خپل ټویټر پاڼې

کې د هوا او اعلاناتو لکه د نمایندګۍ بندېدو په اړه د خبرتیاوو خپرول پېل کړل.

بانکونو له دغو وسایلو څخه د ټولنیزو پروګرامونو د تمویل او ملاتړ لپاره کار واخیست. د Take Citizens چې په اکلاهوما ایالت کې یو کوچنی بانک دی، د یوې پېړۍ څخه زیات عمر لري. په ۲۰۱۴ کال کې دې بانک د مارچ میاشتې څخه تر اکتوبر میاشتې پورې هر درې اوونۍ وروسته د شنبې په ورځو پر واټونو باندې جشن نیولی چې کار لپاره یې د انسټاګرام او د اړوند پروګرام لپاره د هشټګ څخه کار اخیستی چې خلکو بیا د پوهاوي لوړولو لپاره پکې انځورونه شریک کړي دي. دا ډول پروګرامونه چې اوس ځانته ثابته حالت غوره کړی، د بانک او مشتري ترمنځ د ستاینې ورځ په نوم پاتې شوی چې د خپله بانک د کارکوونکو لخوا د خوړو، موسیقي او د سیمه ایزو هټیو او بازارونو په جوړولو سره پلان او په مخ وړل کېږي. د ۲۰۱۷ کال په منځ موده کې د لومړي ځل د ۵۰۰ ګډون کوونکو څخه دا شمېره ۳۰،۰۰۰ ته لوړه شوې چې د ایلمونډ ښار د نفوس یو پر دریمه جوړوي.

د ټولنیزې رسنۍ بله ځانګړتیا دا ده چې ټولنیزه او سیمه ایزه بانکونه یې د برانډ د تبلیغاتو د تنظیمولو په برخه کې د یوې اغېزناکه وسیلې په توګه وینې. دوی کولای شي چې د امریکې د سترو مالي ادارو سره یوځای پرته له دې چې د چاپي رسنۍ یا تلویزیونونو په شان ستر تبلیغاتي لګښتونه وکړي، دا کار د ډیجیټلي پروګرامونو له لارې عملي کړي. د ټکنالوژۍ مشاورین د نوي چینلونو (لکه ټولنیزه رسنۍ) له لارې د تبلیغاتو لګښت د دودیزه وسایلو په پرتله د ۵۰ تر ۶۰ سلنې پورې ارزانه ارزوي.

له ګڼګوسو څخه راوتل

که څه هم د دومره ټویټر پستونو، ویډیو چټونو او داسې نورو سره سره د یو داسې محتوا جوړول به ګران وي چې د کاروونکو کافي پام راجلب کړي، حال دا چې د بانک مشتري کېدل خو د لېرې خبره ده. د امریکې بانکونه په ټولنیزه رسنیو کې د خپل بانکي او اپلیکیشن پورې تړلي موضوعات خپروي خو د خپلو خدمتونو او محصولاتو په اړه تبلیغات یا مستقیم بحث نه کوي. دا بانکونه چې په کلکه توګه تنظیمیږي، د قانون سره د مطابقت درلودلو شرایطو سره مخ کېږي.

د امریکې د بانکونو ټولنې څېړنه ښکاره کوي چې په ټولنیزه رسنیو کې د بانکونو او نورو مالي ادارو لپاره د امریکې تنظیموونکي مقررې په بانکي صنعت کې د روانو بدلونونو له امله په عمدي ډول ګنګې پرېښودل شوي، چې کېدای شي د ابهاماتو سبب شي او د بانک د قانون منښې او د بازار موندنې کارکوونکو ترمنځ ټکر رامنځ ته کړي. خو څېړنې دا په ډاګه کوي چې بانکونه د محصولاتو د نمایش یا تبلیغاتو پرته د پلویانو او مینه والو د پام راجلبولو لپاره ډېرې هڅې کوي چې اصلي موخه یې د اعتماد رامنځ ته کول او د خپل برانډ او کارکوونکو د یو مثبت او ښه انځور دودول دی.

د برانډ پر دودولو باندې تمرکز د ډیجیټلي نسل یو وتلی توپیر دی او هغه حدود ښکاره کوي چې په ټولنیزه رسنیو کې محتوا د تقاضا په اساس طرح کېږي. د Bank of America د ټولنیزو رسنیو برخې رئیس کریس سمیت وایي چې د ۱۸ تر ۳۴ کلنو وګړو له ۹۰ سلنې څخه زیات شمېر یې هغه برنډونه تعقیبوي چې د ټولنیزې رسنۍ له لارې پرې آشنا کېږي. نوموړی وایي "که چیرې هغوی یو محصول ښه تجربه کړي، نو نږدې درې پر څلورمه برخه خلک د ټولنیزې رسنۍ له لارې د دې تجربې په اړه نظرونه شریکوي. دا ډېره اغېزناکه او پیاوړې پرې وځي".

»

د امریکې د بانکونو ټولنې څېړنه ښکاره کوي چې زیات شمېر بانکونه له ټولنیزې رسنۍ څخه په خلاقه توګه او په ځینو مواردو کې په ډېره ماهرانه توګه کار اخلي. کله چې Bank of America د ۲۰۱۷ کال په وروستیو کې خپل موبایل او انلاین بانکی اپلیکیشن کې د Zelle د یوځای کولو اعلان وکړ، په خپل فیسبوک او انسټاګرام پاڼه کې ″خپل ملګري ته د بېرته ورکړې ورځ″ په نوم پروګرام په لاره واچوه چې له دې لارې پوروړي هم اطاقیان هڅوي چې وګوري د دغې نوې ټکنالوژۍ په مرسته اداینه څومره اسانه ده.

د دې ترڅنګ، د Citizens Bank د Cash Vault (په خزانه کې نغدي پیسې) په نوم پروګرام لري. دا بانک خپلو کارکوونکو ته نغدي پیسې ورکوي چې په ځانګړي سټور او په ځانګړي وخت کې پېرنې وکړي او بیا د سټور انځور اخلي او په فیسبوک، ټویټر او انسټاګرام کې یې اچوي او ورسره کوچني تشبثات او د بانک ویب سایټونه ټګ کوي. د بانک اجرائیوي رئیس جیل کاستیلا وایي چې د بانک او د سیمه ایزو تشبثاتو دودولو سره اوسني اړیکې پیاوړې شوي او نوي مشتریان راجلب شوي دي. نوموړی وایي ″دوی زما د پام وړ ډله جوړوي، ځکه چې د ټولنې د بانکر په صفت زه هغوی سره تړلی یم. هغوی ورته ننګونې لري″.

د امریکې بانکونه د ټولنیزې رسنۍ څخه د نویو کارکوونکو د راجلبولو او د اداري بدلون د مدیریت لپاره کار اخلي. دا هغه څه دي چې د Citizens Bank یې همدا اوس ترسره کوي. مخکې له دې چې دا بانک په هېواد کې یو ټولنیز بانک باندې بدل شي، د ATM ولاړ ماشین چې مشتریان د دې جوګه ګرځوي چې له لرې موقعیت څخه د بانک د صرافانو سره مخامخې اړیکې ولري، معرفي کړي. د Citizens Bank خپلې ټولې ځانګې خرڅې کړې او پاتې دوه یې په ایډمونډ ښار کې په یوه ودانۍ کې مدغم کړل څو د پانګونې لګښتونه ادا (جبران) کړي.

په تېرو څو کلونو کې د امریکې زیاترو بانکونو د خپلو مشتریانو خدمتونه په ټولنیزه رسنۍ کې پراخه کړي څو پکې پوښتنو ته ځواب ورکړي او مشتریانو سره د کاري ساعتونو بهر مرسته وکړي. په داسې حالتونو کې غوښتنې په آفلاین بڼه ترلاسه کېږي او کله چې د مشتري هویت بشپړ شي نو مشتري په جلا ډول خدمتونه ترلاسه کوي.

په دې پراختیا کې د پیغام لیږلو پروګرامونو لکه د فیسبوک میسنجر او واټس آپ هم ونډه درلودلې چې اوس د خپله اصلي ټولنیزو شبکو څخه هم لوی شوي دي.

خو که چېرې ټولنیزه رسنۍ د یو تشبث په ضد کار وکړي نو څه به وشي، لکه په وروستیو کې د Delete Facebook خوځښت رامنځ ته شوی چې له لارې یې د فیسبوک کاروونکي له ملګرو او همکارانو ته وایي چې هغوی خپل حسابونه بندوي او په عام ډول له دغو پروګرامونو څخه نیوکه کوي چې د هغوی له معلوماتو څخه په سمه توګه ساتنه نه کوي.

د دغو منفي موضوعاتو د څېړېدو څخه د مخنیوي لپاره بانکونه زیاتره دا شان نیوکې په آفلاین حالت کې ترلاسه کوي او بیا په خصوصي ډول وربانډې بحث کوي. د امریکې بانک څخه آغلې کولبرت وایي چې د آزادو نیوکو سره مخامخېدل ځانته ګټې لري. نوموړې وایي ″کله چې یو مصرفوونکی په آنلاین توګه یو منفي نظر ورکوي، دا کېدای شي بې ځوابه پاتې شي یا هم د یو فرصت په توګه ځواب شي. خو مونږ دا د یو فرصت په توګه وینو″.■

سرچینه: THE BANKER May 2018

افغانستان در تلاش افزایش صادرات

اقلام عمدۀ محصولات و کالاهای تولیدی افغانستان شامل قالین، گیاهان دارویی، سنگ‌های قیمتی، میوه های خشک و تازه، زعفران و پوست می باشد. این محصولات و کالاها از طریق دهلیزهای هوایی که میان کشورها ایجاد گردیده است، به هندوستان، ترکیه، اروپا و دیگر کشورها صادر می شود. این دهلیزها افغانستان را به روسیه، چین، قزاقستان، آذربایجان، امارات متحدۀ عربی، عربستان سعودی وصل نموده و صادرات کالاهای تولیدی بخصوص میوۀ افغانستان را افزایش خواهد داد.

همانطوریکه سایر کشورها مانند چین و کوریای جنوبی همه از مُدل رشد اقتصادی متکی به صادرات استفاده نموده اند؛ افغانستان نیز می تواند از آن مُدل جهت رشد و توسعه فعالیت های تجاری و اقتصادی کشور استفاده بهینه نماید.

بحث صادرات یکی از مباحث مهم در رشد اقتصادی افغانستان بوده و منبع تأمین درآمدهای ارزی نیز محسوب می گردد. مشکلات عمدۀ صادرات افغانستان را عدم بسته بندی مطلوب، درجه بندی نامناسب محصولات تولیدی، عدم رعایت استندرد و عدم تطابق تولیدات با سلیقه های مصرف کننده گان خارجی تشکیل می دهد. این موضوع سرانجام ارزش افزودۀ حاصل از خدمات تولیدی کشور را نصیب کشور های وارد کنندۀ محصولات می‌نماید. بناءً در بیشتر موارد رعایت سطح استندرد صادراتی تأثیر مثبت بر میزان صادرات آنها می گذارد، با افزایش رعایت استندرد های بین المللی و بهبود در کیفیت می توان به بازار های جهانی بیشتر دسترسی یافت و از این طریق درآمدهای ارزی کشور را گسترش داد.

صادرات افغانستان زمانی از حالت مقطعی رهایی یافته و به حالت دوامدار ادامه می یابد که چالش های عمده، در امر سرمایه گذاری در زیربناهای اقتصادی، ایجاد سردخانه ها، شرکت های تولیدی و صنعتی، ایجاد مراکز پروسس، ایجاد مراکز قالین بافی، ایجاد شرکت های معادن، ساخت شاهراه ها و بندهای آب »

گردان، امنیت، موجودیت فساد، عدم دسترسی به منابع مالی، عدم دسترسی به زمین، مشکل حمل و نقل، و ... رفع گردند. موارد فوق از جمله تهدید های همیشگی می باشند که تاجران و سرمایه گذاران از آنها رنج می برند. همچنان افزایش مالیات بر میوه های تازه و سبزیجات افغانستان در اثنای ترانزیت از سوی پاکستان، سبب بلند رفتن قیمت میوه و سبزیجات شده و باعث می گردد تا صادرکننده گان افغانستان را برای رقابت در بازار ها در برابر پاکستان تضعیف نماید.

عدم موجودیت کارخانه‌های شستشو و قیچی کاری قالین با ظرفیت عالی که بتواند نیاز تولید کننده‌گان قالین را در داخل کشور رفع کند و نبود بافنده گان به دلیل پائین بودن مزد کم قالین بافی به تناسب دیگر شغل ها چالش های عمدهٔ اند که در برابر صنعت قالین قرار دارد که در موجودیت چنین چالش ها، تاجران افغان نمی توانند قالین را به وقت و زمان معین آماده و به خارج صادر نمایند. این همه چالش ها نه تنها مانع ایجاد فضای سالم برای سرمایه گذاران می گردد، بلکه یکی از عوامل عمدهٔ عدم انکشاف صادرات محسوب می گردد.

افغانستان مصمم است تا در رفع موانع فوق که در سد راه تولید کننده‌گان و صادر کننده‌گان کشور قرار دارد، اقدام جدی نموده و در ضمن در ایجاد دهلیزهای هوایی با یک عده کشورهای مختلف جهان، قرار داد عقد نماید تا محصولات تولید کننده‌گان کشور، قبل از فاسد شدن و ضیاع وقت به بازار های جهانی صادر شود.

باید یادآور شد که محصولات زراعتی افغانستان، باید ثبت سازمان استندرد ISO شود. این سازمان یک سازمان بین المللی است که در سال ۱۹۴۷ تأسیس گردیده است. وظیفهٔ این سازمان استندرد ساختن فعالیت‌های اقتصادی و حمایت از تولید کننده‌گان و مصرف کننده‌گان در سطح جهان بوده و مقر آن در ژنیو سویس می باشد.

افغانستان از جمله ۱۶۵ کشوری است که عضویت این سازمان را پذیرفته است، زیرا این کشور برای صادرات خود، به استندرد جهانی از جمله ISO ضرورت دارد، تا محصولات آن در بازار های جهانی رقابت کرده بتواند. یکی از موضوعات مهم در رقابت بازار های جهانی، کیفیت عالی محصولات زراعتی و سایر کالا ها است که در آنجا حرف اول را می زنند.

ثبت انواع مختلف میوه جات، سبزیجات و گیاهان دارویی مانند زعفران در سازمان استندرد جهانی ISO سبب می‌شود تا از فروش میوه‌های با کیفیت افغانستان به نام سایر کشورها جلوگیری بعمل آید. از اینکه نظارت در مورد فروش میوه های افغانستان به شکل چندانی وجود ندارد، بیشتر اوقات، نمونهٔ از میوهٔ افغانستان توسط دیگر کشورها به کشورهای خارجی انتقال یافته و میوهٔ افغانستان به نام همان کشورها در بازار های جهانی به فروش می رسند که دولت و ادارات مسئول افغانستان در این مورد باید توجه جدی نماید تا مشکلات از این ناحیه رفع شود.

به هر اندازهٔ که در بسته بندی، استندرد سازی و کیفیت تولیدات افغانستان توجه بیشتر صورت گیرد به همان اندازه در رشد اقتصادی کشور تأثیر گذاشته و زمینه را برای ارز آوری یا عواید ارزی بیشتر فراهم می نماید که سرانجام دولت می تواند برای تأمین سایر نیاز های ارزی کشور از آن استفاده نماید.▣

عبدالحفیظ شاهین

منابع:

۱. http:// bbc.com / عنوان / دهلیز هوایی افغانستان – ترکیه برای افزایش تجارت افغانستان ایجاد شد / تاریخ نشر اول / ۳ /۱۳۹۷

۲. http://acci.org.af / دهلیز هوایی افغانستان – هندوستان رسماً افتتاح گردید/ تاریخ نشر دوشنبه ۹

د افغانستان بانک او بریښنا شرکت ترمنځ هوکړه لیک لاسلیک شو

د ۱۳۹۷ کال د تلې ۱۵ مه – د افغانستان بانک د عامه اعتباراتو د ثبت آمریت په دویم پړاو کې له غیر بانکي اداراتو له ټولګې څخه داخل د دوه اړخیزو همکاریو په موخه له بریښنا شرکت سره هوکړه لیک لاسلیک کړ.

د افغانستان بانک او بریښنا شرکت ترمنځ د هوکړه لیک د لاسلیک موخه د پیرېدونکو لپاره د یوه سالم مالي سیستم رامنځته کول او مالي خدمتونو ته په سمه توګه لاسرسی دی.

د افغانستان بانک لوی رئیس ښاغلي خلیل صدیق وویل چې دا هوکړه لیک دوه اړخیزه ګټې رانغاړي، کله چې پیرېدونکي د پور د ترلاسه کولو لپاره بانکونو ته ورځي بانکونه د افغانستان بانک د عامه اعتباراتو د ثبت د سیستم له لارې ډاډ ترلاسه کوي چې په مالي راکړو او ورکړو کې څومره ډاډمن کس دی چې د پور غوښتنه لري.

ښاغلي صدیق زیاته کړه چې د افغانستان بانک د دې هوکړه لیک له لارې د نړیوال بانک موخو ته رسیږي، بانکونو ته د پور ورکولو په برخه کې آسانتیاوې رامنځته کېږي او د بریښنا شرکت پیرېدونکي به د پانګه اچونې په موخه د بریښنا لګښتونه په خپل وخت ادا کړي، څو د عامه اعتباراتو د ثبت په سیستم کې نومونه یې د مالي سرغړونکو په توګه ونه لیکل شي.

د یادونې وړ ده چې د عامه اعتباراتو د ثبت سیستم څخه د مالي ارګانونو او اداراتو له خوا په وړیا توګه معلومات ترلاسه کېږي او دا سیستم کولای شي په هېواد کې مالي معاملات خوندي کړي.■

د افغانستان بانک، افغانۍ زاړه بانکنوټونه وسوځول

د ۱۳۹۷ کال د تلې میاشتې ۳ مه نیټه – د افغانستان بانک د قانون د ۳۹ او ۴۲ مادې پربنسټ او د ۸۲۸ حکم له مخې دوه میلیارده او څلور سوه میلیونه له کاره لوېدلې زړې افغانۍ بانکنوټونه د سوځولو د ځانګړې پلاوي پر وړاندې په کابل کې وسوځول.

د افغانستان بانک د پلازمینې کابل په دې ځل د سوځولو په پروسه کې ۲ میلیارده او څلور سوه میلیونه افغانۍ زاړه بانکنوټونه وسوځول.

د افغانستان بانک دویم مرستیال ښاغلي محمد قسیم رحیمي د پیسو د سوځولو پرمهال وویل چې په افغانستان کې له پیسو څخه د سمې ساتنې کلتور باید دود شي، ځو د افغانستان بانک د پیسو د چاپ په پروسه کې ډیر زیانونه ونه زغمي.

ښاغلي رحیمي زیاته کړه چې که څه هم افغانۍ بانکنوټونه په لوړ کیفیت چاپ شوي، خو په ورځنیو چارو کې له دې پیسو څخه د خلکو د ناسمې ساتنې او ناوړه کارولو له امله ژر زړېږي او د بیاځلي چاپ لپاره یې لګښت ترسره کېږي.

د یادونې وړ ده چې زړو سوځول شویو بانکنوټو زریز، پینځه سویز، سلیز، پنځوسیز، شلیز او لسیز ډولونه لرل چې د ولسي جرګې، مشرانو جرګې، د عدلیې وزارت، امنیتي ارګانونو د استازو په ګډون او د افغانستان بانک د چارواکو پر وړاندې وسوځول شول.▣

د افغانستان بانک مشرتابه پلاوي د کندهار ولایت له سوداګرو سره وکتل

د ۱۳۹۷ کال د تلې د میاشتې ۹ مه – د افغانستان بانک مشرتابه پلاوي د سوداګرۍ خونو د استازو سربېره د کندهار د ولایت له یوشمېر سوداګرو سره وکتل.

د دې لیدو کاتو اصلي موخه د سوداګریزو بانکونو له خوا د اسعارو په راکړه او ورکړه کې د ستونزې کمول او د صادراتو د زیاتوالي لپاره د لارو چارو موندل وو.

د افغانستان بانک دویم مرستیال ښاغلي محمد قسیم رحیمي د سوداګرو د ستونزو له آوریدو وروسته وویل چې د افغانستان بانک د صادراتو د زیاتوالي او د اقتصادي پرمختګ په موخه له سوداګرو سره هر ډول همکارۍ ته چمتوالی لري.

ښاغلي محمد قسیم رحیمي زیاته کړه چې د افغانستان بانک به له سوداګریزو بانکونو سره په دې اړه خبرې وکړي، څو د سوداګرو لپاره هر ډول قانوني آسانتیاوې رامنځته کړي او سوداګر وکولای شي په خوندي فضا کې خپلې سوداګرۍ ته پراختیا ورکړي.

دیادونې وړ ده چې په دې غونډه کې د افغانستان بانک د دویم مرستیال سربېره د سوداګرۍ خونو مرستیال خان جان الکوزي او د افغانستان بانک یوشمېر آمرینو ګډون کړی وو.▣

د افغانستان بانک له خوا په کاردان پوهنتون کې ښوونیز ورکشاپ جوړ شو

د ۱۳۹۷ کال د تلې د میاشت ۱۸ مه – د افغانستان بانک د ریاست د دفتر عمومي آمریت په نوښت او د افغانستان بانک د پولي سیاست او د مالي چارو د څارنې د لویو آمریتونو په تخنیکي همکارۍ په کاردان پوهنتون کې د اقتصاد محصلینو لپاره ښوونیز ورکشاپ په لاره واچول شو.

د دې ورکشاپ موخه د افغانستان بانک د موخو، دندو او پالیسیو په اړه د کاردان پوهنتون د اقتصاد محصلینو ته معلومات وړاندې کول وو.

دا ورکشاپ د افغانستان بانک د ریاست د دفتر لوی آمریت د مرستیال ښاغلي شفیق الله بارز محصلینو ته د ښه راغلاست په ویلو سره پیل شو چې په ترځ کې ښاغلي بارز وویل چې د دې پروګرامونو موخه له محصلینو سره د معلوماتو شریکول وو چې ښه والی دا دی چې هغه څه چې محصلینو په تیوري توګه ترلاسه کړي له عملي بڼې سره یې آشنا کیږي. د همدې لپاره د افغانستان بانک هغه دوه کلیدي آمریتونه چې د پولي سیاست طرح کول او بل یې د مالي نظام او سوداګریزو بانکونو څخه د څارنې دندې پرغاړه لري تاکل شوي، څو محصلینو ته معلومات وړاندې کړي.

په همدې حال کې د پولي سیاست او د مالي چارو د څارنې لویو آمریتونو پر خپلو کړنو او فعالیتونو رڼا واچوله چې د محصلینو له خوا په ډیره علاقمندۍ او لیوالتیا سره واوریدل شو.

د افغانستان بانک د پولي سیاست آمریت د مرستیال ښاغلي خالد معراج له خوا د پولي سیاست طرح کول، ترلاس لاندې نیول او اجرا کول او همدا راز د نرخونو د ثبات په اړه توضیحات وړاندې شول. د مالي چارو د څارنې لوی آمریت مرستیال ښاغلي سید محسن سادات هم د دې آمریت پر کړنو، له مالي نظام او سوداګریزو بانکونو څخه په څارنې رڼا واچوله او محصلینو ته یې وښودل چې د افغانستان بانک په چوکاټ کې دغه آمریت کومې دندې پرمخ بیایې. په وروستي برخه کې محصلینو ته وخت ورکړل شو، څو خپلې پوښتنې مطرح کړي.

په پای کې د افغانستان بانک د ریاست د دفتر د عمومي آمریت له خوا هغه تصدیق پاڼې چې د ګډون والو محلصینو لپاره برابرې شوې وې، ووېشل شوې. د یادونې وړ ده چې د ښوونیزو ورکشاپونو لومړۍ او دویمه لړۍ د افغانستان بانک په مرکزي دفتر کې د محصلینو او خبریالانو لپاره وړاندې شول او په دریم پړاو کې د کاردان پوهنتون ۴۰ تنو ګډون والو ته معلومات ورکړل شول چې دا لړۍ لاهم دوام لري.▣

د افغانستان بانک د عامه اعتباراتو د ثبت لوی آمریت له خوا د عامه پوهاوي ورکشاپونه په لاره واچول شول

د ۱۳۹۷ کال د تلې ۱۶ مه – د افغانستان بانک د عامه اعتباراتو د ثبت آمریت له خوا صنعت کارانو او وړو مالي مؤسساتو استازو ته د عامه اعتباراتو د ثبت د آسانتیاوو د رامنځته کولو په موخه د عامه پوهاوي ورکشاپ ترسره شو.

ددې ورکشاپ موخه د عامه اعتباراتو د کړنو او فعالیتونو په اړه رڼا اچول او د اقتصادي پرمختګونو لپاره لارې چارې هوارول، مالي ملاتړ ته د لاسرسي آسانتیا، د اقتصادي پرمختګونو لپاره لارې چارې برابرول او مالي نظام پراختیا وو.

د افغانستان بانک د عامه اعتباراتو د ثبت آمر ډاکټر سید عزیزالله سادات وویل چې د اقتصادي ودې او مالي سیستم کې د رونوالي په موخه هڅه کوي چې د مالي راکړو او ورکړو په اړه د سوداګرو معلومات ثبت او د اړتیا په صورت کې یې له مالي مؤسساتو او مالي ادارو او بانکونو سره شریک کړي.

د افغانستان بانک د عامه اعتباراتو د ثبت آمریت له خوا د عامه پوهاوي د تېرو ورکشاپونو په درشل کې د ۱۳۹۷ کال د تلې ۲۲ مه – د سوداګرېزو بانکونو استازو ته د مالي ملاتړ ته د لاسرسي د آسانتیا په موخه د عامه پوهاوي ورکشاپ ترسره شو.

د یادونې وړ ده چې په غونډو کې د صنعت کارانو د ټولنې د استازو ترڅنګ د وړو مالي مؤسساتو چارواکو، د سوداګرېزو بانکونو استازو، د بانکونو د ټولنې مشر نجیب الله امیري او د عامه اعتباراتو د ثبت مرستیال ښاغلي عبدالناصر سهاک هم ګډون کړی وو.

د عامه اعتباراتو د ثبت د لوي آمریت د عامه پوهاوي پروګرامونه د نړیوال بانک په مالي او د ثبت اعتبارات عامه په تخنیکي ملاتړ په لاره اچول کیږي.▣

د افغانستان بانک حقوقي سلاکار د سوداګریزو بانکونو له حقوقي سلاکارانو سره غونډه وکړه

د افغانستان بانک حقوقي سلاکار د سوداګریزو بانکونو له حقوقي سلاکارانو سره د بانکي تضمین او په دې اړه په شته ستونزو خبرې اترې وکړې.

د افغانستان بانک حقوقي سلاکار ښاغلي عبدالحمید سهاک په بانکي تضمین باندې بشپړه رڼا واچوله او د قانون په پلي کیدا یې د ټینګار ترڅنګ د سوداګریزو بانکونو حقوقي سلاکارانو ته د بانکي تضمین په اړه لازمې لارښوونې وکړې.

ښاغلي سهاک د سوداګریزو بانکونو د استازو ستونزو په آوریدو سره وویل چې د بانکي تضمینونو په اړه ستونزې شته او اړین موضوعات به یې له سترې محکمې سره شریک او د حل لپاره به یې لارې چارې پیدا کړي.

د یادونې وړ ده چې دغه غونډه د افغانستان بانک په مرکزي ودانۍ کې جوړه شوې او په هېواد کې د سوداګریزو بانکونو ګڼ شمېر حقوقي سلاکارانو پکې ګډون کړی وو.▣

د افغانستان بانک د مالي خطرونو او همدا ډول د مالي استحکام د پروژو څخه د ملاتړ آمرین وپېژندل شول

کابل، د ۱۳۹۷ کال د تلې ۷ مه – د افغانستان بانک د کارکوونکو په ګمارنه کې له یوې رنې، او د خلکو د منلو وړ پروسې څخه کار اخلي او د لوړو زده کړو لرونکو، وړ، مجربه او کار پوهه کارکوونکو په ټاکلو کې یې ښاغلی عبدالغفور سادات چې د ماسټرۍ تر کچې لوړې زده کړې لري او تردې مهاله یې د افغانستان بانک ۱۲ کلنه کاري تجربه ترشا پرېښې د مالي استحکام له پروژو څخه د ملاتړ آمر و ټاکه.

همدا ډول ښاغلي عبدالعزیز مومند هم چې د ماسترۍ تر کچې لوړې زده کړې لري او د افغانستان بانک په بېلا بېلو برخو کې کار کړی، مخکې تردې د مالي خطرونو د مالي برخې مرستیال ؤ د مالي خطرونو د آمر په توګه د دې آمریت کارمندانو ته وپېژندل شو.

دواړو آمرینو په خپل وار سره د افغانستان بانک د مشرتابه پلاوي له اعتماد او اعتبار څخه مننه وکړه او زیاته کړه چې د ورسپارل شویو چارو د لا ښه والي لپاره به له ریښتینولۍ، روڼتیا او صداقت څخه کار واخلي او په هېواد کې به د مالي پرمختګونو لپاره لارې چارې برابرې کړي.

د افغانستان بانک د بشري سرچینو لوی آمر ښاغلي بشرمل پسرلي وویل چې د افغانستان بانک مشرتابه پلاوی هڅه کوي چې د بانکدارۍ فعالیتونه په سالمه او خوندي توګه ترسره شي.

د افغانستان بانک د دوو آمرینو د ټاکلو په غونډه کې د بشري سرچینو د آمر سربېره د افغانستان بانک د بېلابېلو آمریتونو آمرینو ګډون کړی وو او له دې سره په یو وخت کې له دواړو نویو آمرینو سره د همکارۍ ژمنه وکړه.▣

شرکت های بیمه
تحت پوشش گزارش دهی به مرکز تحلیل معاملات و راپورهای مالی افغانستان قرار گرفت

مبتنی به مواد پنجم، دوازدهم و هجدهم قانون جلوگیری از پول شویی و عواید ناشی از جرایم، شرکت های بیمه از جمله مراجع راپور دهنده به مرکز تحلیل معاملات و راپور های مالی افغانستان می باشند.

بناءً این مرکز جهت آغاز و تکمیل روند جمع آوری گزارش های معاملات مشکوک از سکتور بیمه به همکاری و هماهنگی ریاست محترم امور بیمه های وزارت محترم مالیه اقدام نموده و پروسه ذکر شده را مطابق به قانون جلوگیری از پول شویی و عواید ناشی از جرایم و پلان مطروحه سال ۲۰۱۸ خویش عملی و تکمیل نموده است.

مرکز تحلیل معاملات و راپورهای مالی افغانستان با نظر داشت پلان کاری دو برنامه آموزشی را در خصوص گزارش دهی معاملات مشکوک به منظور بلند بردن ظرفیت کاری مسئولین آن شرکت ها و مرجع نظارتی سکتور بیمه تدویر نموده، که برنامه های آموزشی متذکره و همکاری های همه جانبه این اداره باعث گردیده تا ۳ معامله مشکوک با کیفیت بهتر به این اداره مواصلت نماید و سکتور بیمه بشکل کامل و مؤفقانه تحت پوشش گزارش دهی به مرکز تحلیل معاملات و راپورهای مالی در روشنایی قانون ذکر شده قرار گیرند.

شرکت های بیمه جهت فعالیت در افغانستان مکلف اند تا جواز فعالیت خویش را بر اساس قانون و مقررات نافذه کشور از وزارت محترم مالیه ج.ا.ا. اخذ نمایند که الی اکنون ۴ شرکت بیمه مستقل داخلی و ۲ نمایندگی شرکت های بیمه خارجی با اخذ جواز فعالیت در افغانستان فعالیت می نمایند. شرکت های بیمه در افغانستان در بخش های بیمه صحت، بیمه موتر، بیمه مکاتب، بیمه حریق، بیمه سفر، بیمه بانک ها، بیمه تعمیراتی و سایر فعالیت های مرتبط بیمه خدمات لازم را ارائه می نمایند.

قابل یادآوری است که برنامه آموزشی در مورد(PGP) برای مصونیت هر چی بیشتر ارسال گزارشات معاملات مشکوک و تبادل معلومات میان مرکز تحلیل معاملات و راپورهای مالی و شرکت های بیمه بطور انفرادی در مقر آن شرکت ها برای استفاده درست سافت ویر (PGP) و رعایت اصول محرمیت و پاسخ دهی به موقع، تدویر گردیده است.▣

مؤسسات پولی الکترونیکی

تحت پوشش گزارش دهی به مرکز تحلیل معاملات و راپور های مالی افغانستان قرار گرفت

به تأسی از مادهٔ پنجم، هفدهم و هجدهم قانون جلوگیری از پول شویی و عواید ناشی از جرایم، تمام مؤسسات مالی، تشبثات و حرفه های غیرمالی مشخص مکلف اند تا در مورد معاملات نقدی که ارزش آن بیشتر از حد مندرج مقررهٔ مربوطه و گزارش معاملات مشکوک، مطابق شکلیات ومدت زمان پیش بینی شده به مرکز تحلیل معاملات و راپورهای مالی افغانستان ارائه نمایند که منجمله مؤسسات پولی الکترونیکی نیز جدیداً شامل لست مراجع راپور دهنده به این مرکز گردید و بر اساس مادهٔ ۲۷ مقررهٔ مؤسسات پولی الکترونیکی، تمام مؤسسات پولی الکترونیکی مکلف اند تا گزارش های معاملات هنگفت که حد آن در مقرره متذکره تعیین گردیده است را مطابق شکلیات و لازمه های فورم های گزارش دهی در مدت پنج روز کاری بعد از ختم هر ماه به مرکز تحلیل معاملات و راپورهای مالی افغانستان ارسال بدارند.

مؤسسات پولی الکترونیکی، از جمله مؤسسات غیر بانکی اند که پول فزیکی و انواع دیگری از پرداخت ها را در مقابل پول الکترونیکی قبول نموده و در انتقال پرداخت ها به شکل پول الکترونیک تسهیلات را بار میآورد. پول الکترونیکی، ارزش پولی است که در شبکه خاص الکترونیکی ذخیره شده و بخاطر پرداخت ها و یا انتقال پول به شکل غیر فزیکی، اما به یک مقدار محدود از طریق تیلفون های همراه مورد استفاده قرار میگیرد.

بایست خاطر نشان نمود اینکه، هدف از تحت پوشش قرار دادن چنین مؤسسات در کشور، مبارزه در راستای جلوگیری از پول شویی و تمویل تروریزم بوده تا مؤسسات مذکور از سوء استفاده در امان بمانند.

روی این ملحوظ، مرکز تحلیل معاملات و راپورهای مالی ضمن آغاز روند گزارش دهی معاملات مشکوک و معاملات بزرگ مؤسسات پولی الکترونیکی، برنامه های متعدد آموزشی را جهت تقویت ظرفیت و بلند بردن سطح آگاهی کارکنان مؤسسات پولی الکترونیکی در قبال مکلفیت های قانونی و مقرراتی آن مؤسسات، چگونگی گزارش دهی معاملات مشکوک مطابق به قانون جلوگیری از پول شویی و عواید ناشی از جرایم، حالات مشکوکیت، معرفی لست های تعزیرات شورای امنیت سازمان ملل متحد، وظایف و مکلفیت های و احد استخبارات مالی افغانستان تدویر نمود تا ظرفیت کاری کارمندان بخش های ذکر شده در ساحه جلوگیری از پول شویی بلند رفته و تمام امور مربوطه را در مطابقت به قوانین و مقررات نافذه کشور به وجه احسن آن انجام دهند.

قابل ذکر است که د افغانستان بانک منحیث مرجع نظارتی تا اکنون برای سه مؤسسه پولی الکترونیکی تحت نام های کمپنی مخابراتی روشن (M-Paisa)، کمپنی مخابراتی اتصالات (M-Hawala) و کمپنی مخابراتی افغان بیسیم (MY-Money) به منظور انجام خدمات پولی الکترونیکی در کشور جواز فعالیت صادر نموده است که مؤسسات متذکره از بابت ماه های جون، جولای، اگست و سپتمبر سال ۲۰۱۸ مجموعاً به تعداد (۱۰۶۳۹۴) معامله بزرگ را به مرکز تحلیل معاملات و راپورهای مالی افغانستان گزارش داده اند.▣

د سوداګریزو بانکونو رول د یو هېواد په اقتصادي پرمختګ کې

د بانک په تعریف خو ټول پوهیږو چې بانک هغه موسسه دی چې د وګړو سپماوې زیرمه کوي او دا پیسې چې د خلکو نه راټولوي، هغو خلکو ته چې پانګې او پور ته اړتیا ولري پور او پانګه ورکوي.

اقتصادي پرمختیا، په ملي عاید او سړي سر عاید کې زیاتوالی څخه عبارت دی. په ۱۹۹۰ زیږدیز کال کې د اقتصاد پوهانو نظر د اقتصادي پرمختیا په برخه کې بدلون وموند. معاصر اقتصاد پوهان په دې اند دي چې اقتصادي پرمختیا د یو هېواد د وګړو پرمختګ دی، نه د اشیاوو او لوازمو.

اقتصادي پرمختیا دا ده چې د خلکو د ژوند په کیفیت کې ښه والی راشي، هغوی ته د ژوندانه اسانتیاوې برابرې شي. دا ښه والي یوازې د ډیر عاید له امله نه شي راتلی، بلکې هغوی ته غوره تعلیم، تربیې او باکیفیته روغتیایي خدمتونو زمینه برابره شی.

هغه ستر لامل چې خلک په بانکونو کې خپلې پیسې ساتي، دا دی چې وګړي بانکونه د خپلو پیسو د خوندیتوب او حفاظت لپاره غوره ځایونه ګڼي چې هلته یې پانګه له غلا، ورکیدو او نورو زیانونو څخه په امن کې وي. او ور سره دا بانکونه دي چې د اقتصادي پرمختیا لپاره ټول آسانتیاوې برابروي.

د سوداګریزو بانکونو په رامنځ ته کیدو سره لاندې اسانتیاوې رامنځ ته کیږي:

د سوداګرۍ او صنعت پرمختګ: د سوداګریزو بانکونو په رامنځته کیدو سره په داخلي او خارجي سوداګري او صنعتي سکتور کې پرمختګ رامنځته شو، دا ځکه چې سوداګر، صنعتګرو ته قرضې ورکړې چې په دې سره په پانګه اچونه کې زیاتوالی رامنځته شوه چې د پانګوونې زیاتوالي سره د ګمارنې کچه لوړېږي او سپما رامنځته کېږي چې د هېواد د پرمختګ لامل ګرځي.

په نویو کمپنیو کې پانګه اچونه: سوداګریز بانکونه د نویو فابریکو خاوندانو ته د پانګې زمینه برابروي، تر څو پانګوال، پانګه اچونه وکړي چې د دې سره تولید رامنځته کیږی او ورسره ګمارنې کچه پورته کیږی او په پایله کې د ګمارنې کچې پورته کیدو سره ملي عاید کې زیاتوالی رامنځته کیږي.

د کرنیز سکتور پرمختګ: تجارتي بانکونه د کرنیز سکتور د پیاوړتیا لپاره او همدارنګه په هېواد کې شته زمیندارانو ته پانګه برابروي او دوی ته لنډمهاله او اوږد مهاله پورونه ورکوي، تر څو پرې ماشین آلات، اصلاح شوي تخمونه او د آفاتو ضد درمل واخلي چې دې سره د کرنې د پرمختګ لامل کېږي. څرنګه چې پوهیږو افغانستان یو کرنیز هېواد دی چې ۷۲ سلنه اقتصاد یې په کرنه متکي دی.

بارتر سوداګري: د سوداګریزو بانکونو په رامنځ ته کیدو سره، د بارتر سیستم ته د پای ټکی کیښودل شو چې د بارتر په سیستم کې ډیرې ستونزې موجودې وې

فواد لودین
د ټولو ناظر اداري داخلي آډیټور

چې بارتر سیستم کې تبادله جنس په جنس کیدله د پیسو په رامنځته کیدو سره دا ستونزو ته د پای ټکی کیښودل شو.

باید یاددونه وشي چې د بانکونو د رامنځته کیدو سره په ټول اقتصادي فعالیتونه کې بدلون او آسانتیاوې راغلي لکه پور سهولت چمتو کول، د صادرونکو لپاره د ګټو ټیټه کچه، د پورونو د لیک پرانیستل او داسې نور.▣

بانکونه د نن پانګې ساتونکي، د سبا د برې ضمانت کوونکي

اخستنې:

1. Nasir Mohammad Saeed, Money,BankingAnd Finance, Kitab Markaz,Fisal abad,year 2008.
2. https://accountlearning.com/role-of-commercial-banks-in-economic-development-of-country/
3. اقتصادي درسونه نصیر احمد کوټوال .
4. بانکداري، پوهندوی سید مسعود، د پوهنمل سید داؤد صمیم ژباړه، کتاب خپرندویه ټولنه ، ۱۳۹۳ ه ش.

اقتصادي خبرونه

افغانستان او اروپا تر منځ هوايي دهليز پرانيستل شو

د افغانستان او اروپا تر منځ د سوداګريزو توکو د صادراتو هوايي دهليز د تلې په ۵ مه په کابل کې پرانيستل شو.

د دغه دهليز د پرانيستې په لومړۍ ورځ کې، ايټاليا او پولنډ هېوادونو ته ۱۲ ټنه قرقل، درې ټنه انګور او اته ټنه قالينې وليږدول شوې.

د صنايعو او سوداګرۍ وزارت وايي، سږ کال د افغانستان په صادراتو کې ۳۲ سلنه زياتوالی راغلی چې عمده دليل يې د هوايي دهليزونو جوړيدل دي.

د دغه وزارت مرستيال وويل "کله چې نن د هند په سترو بازارونو کې د افغانستان زراعتي محصولات پيدا کيږي، دا د دې ښکارندوی دی چې د افغانستان حکومت له خصوصي سکتور څخه ملاتړ کوي."

د اروپايي اتحاديې د سفير مرستيال اندرس فيچر هم د افغانستان او اروپا ترمنځ د هوايي دهليز له پرانيستې هر کلی وکړ او دا يې د اقتصادي او سوداګريزو اړيکو په ټينګيدو کې مهمه ګام وباله.

د افغانستان د صنايعو او سوداګرۍ خونه وايي، چې تير کال د افغانستان ۴۷ زره ټنه وچه او تازه مېوه هند ته صادر شوې ده. د دغې خونې مرستيال خانجان الکوزي زياته کړه چې د افغانستان صادرات هر کال يو ميليون ټنو ته رسيږي.

"مونږ هر کال په ټولو اجناسو کې يو ميليون ټنه صادرات لرو، ۳ نيم زره يا ۴ نيم زره ټنه، په يو ميليون ټنه کې ډير ناچيزه دي د همدې هوايي کواريډور له امله د افغانستان مالونه د لومړي ځل لپاره وروسته له ۱۳۷۱ ام کاله چې ۳۰ کاله کېږي د لومړي ځل لپاره زمونږ قره قل اروپا ته ځي."

ښاغلي الکوزي زياته کړه هوايي دهليزونو د افغانستان په صادراتو ډير اغيز کړی چې تير کال د دغه هېواد د صادراتو کچه يو ميليارد ډالرو ته رسيده. افغانستان له هند سره تير کال د کابل ـ دهلي، کابل ـ ممبی او کندهار ـ امرتسر ښارونو تر منځ هوايي دهليزونه پرانيستي وه. له هند ور، ها خوا افغانستان له ترکيې او قزاقستان سره هم هوايي دهليزونه پرانيستل.

د صنايعو او سوداګرۍ خونه وايي، چې درې واړو هېوادونو ته د هوا له لارې د ۶۰ ميليون ډالرو په ارزښت ۳۲ زره ټنه صادرات شوي.

پاکستان خواهان کمک صندوق بين‌المللی پول برای مقابله با بحران مالی شد

صندوق بين المللی پول می‌گويد پاکستان رسماً خواهان وام برای مقابله با بحران مالی شده است.

کريستين لاگارد، رئيس صندوق بين‌المللی پول، گفته است درخواست دولت پاکستان را اسد عمر، وزير دارايی اين کشور مطرح کرده است.

خانم لاگارد با آقای عمر در حاشيه نشست سالانه صندوق بين‌المللی پول در بالی اندونيزيا ديدار کرده است.

ذخاير ارزی پاکستان در هفته‌های اخير به هشت ميليارد دالر کاهش يافته است که تنها برای پوشش بازپرداخت اقساط بدهی‌های اين کشور کفايت می کند. رسانه‌های پاکستان گفته اند دولت پاکستان خواهان وام ۸ ميليارد دالری شده‌اند.

تحليلگران می گويند به احتمال قوی، صندوق

»

بین‌المللی پول برای اعطای چنین وامی، شرایط سفت و سختی تعیین خواهد کرد که چنین شرایطی روی سیاست عمران خان در زمینه یک سیستم تأمین اجتماعی اسلامی اثر خواهد گذاشت.

همچنان خانم لاگارد به جامعه جهانی در مورد خطرات ناشی از تشدید تنش‌ها و تأثیر آن بر اقتصاد جهانی هشدار داده است. تنش‌ها میان چین و امریکا بر سر تعرفه‌ها احتمال جنگ تجاری میان این دو قدرت اقتصادی دنیا را افزایش داده است که تحلیلگران می‌گویند بر اقتصاد دنیا تأثیر منفی خواهد گذاشت. خانم لاگارد خواهان همکاری کشورها بر سر مسایل تجاری شده است. رئیس صندوق بین‌المللی پول خواهان حرکت به سوی پیمان های تجاری عادلانه‌تری در جهان شده است.

در نشست سالانه صندوق بین‌المللی پول همچنین روش جدیدی برای اندازه گیری ثروت ملی کشورها معرفی شد. در این روش تازه، رده بندی کشورها بر اساس میزان هزینه در بخش خدمات درمانی و آموزش صورت می گیرد. سنگاپور، کوریای جنوبی، جاپان و هانگ‌کانگ در این روش تازه در صدر قرار می‌گیرند و چاد و سودان جنوبی در انتهای جدول هستند.

پر تعزیراتو سربېره امریکا ته ډېر چینایي مالونه صادر شوي دي

د امریکا متحده ایالاتو او چین ترمنځ پر تجارتي کشمکشونو سربېره امریکا ته په سپتمبر کې د تمې خلاف ډېر چینایي مالونه صادر شوي دي. دا کېدلای شي د دواړو هېوادو ترمنځ د ګمرکي شخړې اور نور هم تازه کړي.

د امریکا متحده ایالاتو ته د چینایي مالونو د صادراتو اندازه د تجارتي شخړې په منځ کې خپل اوج ته رسیدلې ده. لکه څنګه چې د چین ګمرکي چارواکو د ۲۰۱۸ د اکتوبر په ۱۲مه خبر ورکړ چې په سپتمبر میاشت کې امریکا ته د ۳۴.۱۳ میلیارده ډالره په ارزښت چینایي مالونه صادر شوي دي، چې دا تر تېرې اګست میاشتې درې میلیارده ډالره ډېر دي.

د کال له پیله بیا امریکا ته مجموعاً د ۲۲۵.۷۹ میلیارده ډالره په ارزښت چینایي مالونه صادر شوي دي، چې تیر کال لا هغه ۱۹۶،۰۱میلیارده ډالره وه. د امریکا جمهور رییس دونالد ترمپ له ډېره وخته له دې سره مخالفت لري، چې نباید امریکا ته د چینایي مالونو صادرات پخپله چین ته د امریکایي مالونو تر صادراتو اضافه وي. په همدې خاطر په تیرو میاشتو کې له اقتصادي لحاظه د نړۍ دغو دواړو قوي هېوادونو یو پر بل باندې د میلیاردونو ډالرو په ارزښت ګمرکي تعزیرات وضع کړل.

به همدې ورځو کې ترمپ بیا په غیر مستقیم ډول سره چین په نورو جزایي تدابیرو باندې تهدید کړ. د امریکا متحده ایالاتو خصوصاً دونالد ترمپ د چین پر ولسي جمهوریت باندې د غیرعادلانه تجارت د عملي کېدلو تور لګوي. له هغې جملې څخه پر چین باندې د چینایي اسعارو د مصنوعي ارزښت ورکولو تور لګول کېږي، تر څو پواسطه یې په خپله نفع د صادراتو په برخه کې ګټې په لاس راوړي.▣

سرچینې:

د امریکا غږ د ۱۳۹۷ کال د تلې ۵ - بی بی سی فارسی ۱۱ اکتوبر ۲۰۱۸ - دویچه وله پشتو ۱۳/۱۰/۲۰۱۸

خشک سالی اقتصاد کشور را متضرر خواهد ساخت

حمید الله فیضی
مدیر آگاهی عامه آمریت عمومی دفتر ریاست
د افغانستان بانک

افغانستان یک کشور زراعتی است که آب مورد ضرورت خود را از طریق آبهای روان و دریاهای که در کشور وجود دارد، حل می کنند.

آب مایه حیات و فراوان‌ترین مُرکب روی سطح کره زمین بوده و بیش از سه‌چهارم سطح کره زمین راپوشانده است.

متأسفانه معضله کمبود آب و خشک‌سالی مشکلات طبیعی زیادی را ببار آورده و خسارات زیادی به زنده‌گی انسان ها و طبیعت وارد می کند که مردم افغانستان عملاً با این مشکل مواجه شده است. این پدیده به‌عنوان یک ناهنجاری اقلیمی محسوب می‌گردد و تقریباً در همه مناطق اقلیمی افغانستان دیده می‌شود که اکثراً در افغانستان باعث مهاجرت‌ها و بی‌جا شدن جبری نیز گردیده است.

به همین دلیل بروز خشک‌سالی‌های شدید و گسترده در کشور، آسیب‌های جدی را بر پیکر اقتصاد کشور وارد می‌کند. این امر فرسایش خاک، کاهش مواد غذایی، کاهش محصولات زراعتی و مشخصاً گسترش سطح زیر کشت را به همراه داشته است.

»

طبقه فقیر و نادار کشور گروه نهایت آسیب پذیر در برابر تغییرات اقلیم در افغانستان به حساب می آیند. تأثیرات اقلیم بالای مصونیت غذایی مردم تاثیر منفی داشته، بخصوص بالای کسانیکه زنده گی شان وابسته به اقتصاد زراعتی بوده و از همین طریق امرار حیات می نمایند. نتیجتاً باید گفت که تغییرات اقلیمی که خشکسالی های دوامدار وسیلاب های ناگهانی یکی ازپیامد های آن می باشد، تأثیرات اقتصادی و اجتماعی ناگوار چون شیوع امراض گوناگون،گسترش بیکاری، مهاجرت ها و بیجا شدن مردم و فقر و بیچاره گی را ببار می آورد.

گزارش تازهٔ دفتر هماهنگی امور کمک های بشری سازمان ملل متحد (اوچا) نشان می‌دهد که خشکسالی نسبت به جنگ، افغان‌ها را از مناطق اصلی شان بیجا ساخته است. بر بنیاد آمار از آغاز سال روان میلادی تا اکنون، ۲۷۵هزار افغان به دلیل خشکسالی در اکثر ولایات افغانستان، آواره شده اند، در حالی که آمار بیجاشدگان جنگ، حدود ۲۲۳هزار تن می‌رسد.

بر بنیاد معلومات وزارت دولت در امور رسیدگی به حوادث طبیعی افغانستان، خشکسالی در بیش از ۲۰ ولایت این کشور، افغان‌ها را متأثر ساخته است.

قابل یاد آوری است که وزارت زراعت نیز بارنده گی های امسال را نسبت به سال های گذشته بسیار کم می داند و می گوید که برای پیشگیری از کاهش غله ها در کشور دوصدو چهل هزار تُن گندم ذخیره دارند و به کمک نهادهای کمک کننده، پنج ذخیره گاه دیگر را نیز در کشور ایجاد کرده است.

اقتصاد افغانستان وابسته به زراعت است، زیرا این کشور، سالانه به شش میلیون تُن گندم نیاز دارد که از این میان چهار اعشاریه پنج میلیون تُن آن در داخل کشور تولید می شود و یک و نیم میلیون تن دیگر آن از بیرون افغانستان وارد می گردد.

یکی دیگر از پیامدهای خشکسالی کمبود آب و علوفه برای مواشی است. در گزارش اوچا آمده است که قیمت بز و گوسفند در ولایات شمال شرقی افغانستان از ۲۵ تا ۴۰ درصد کاهش یافته، زیرا علوفه کافی برای این حیوانات وجود ندارد.

در گزارش همچنان آمده است که ولایات شمال شرقی افغانستان با کمبود شدید علوفه روبرو اند و از یک هزار قریه در این مناطق، ششصد قریه با کمبود آب مواجه است.

آب یکی از منابع بزرگ برای تولید انرژی قابل تجدید است، اما خشکسالی های گسترده همواره باعث می گردد که بعضی از دستگاه های نیروهای آبی با کمبود آب مواجه شده و یا کاملاً متوقف شوند.

امیدواری است که قبل از بروز مصیبت، دولت همه امکانات را در مدیریت معقول و از قبل پیش‌بینی شده به کار برد و مردم را از این فاجعه مهاجرت بار و حیات سوز نجات داده و از روبروشدن به رکود اقتصادی رهایی دهند در غیر آن فاجعه خشک‌سالی سبب تضعیف نظام اقتصادی و اجتماعی خواهد گردید.▣

منابع :

1. https://www.tolonews.com/fa/afghanistan
2. https://www.dw.com/fa-af -43939109
3. https://www.darivoa.com/a/half-million-children-affected-by-drought-in-Afghanistan-/4362217.html

تکنالوژی نانو و تأثیر آن بر رشد اقتصادی کشورها

تکنالوژی نانو برای اولین بار توسط اربک درکسلر در سال ۱۹۸۶ مورد استفاده قرار گرفت. از نظر وی، این اصطلاح واژۀ است که به تمام تکنالوژی های پیشرفته و ماشین های محرک آفرین در عرصۀ کار اطلاق می گردد. گسترش تکنالوژی نانو، اثر مثبت و معنا داری از سال های ۱۹۹۷ – ۲۰۰۹ بر رشد اقتصادی یک تعداد کشور ها مانند اتحادیۀ اروپا، امریکا و جاپان داشته است.

سرمایه گذاری و موارد استفاده کشورها از تکنالوژی نانو، با در نظر داشت تأمین مالی و تحقیقات در بخش های مختلف میان کشور های جهان متفاوت می باشد. کشورهای اروپایی سرمایه گذاری در بخش تکنالوژی نانو را بعد از سرمایه گذاری دولتی قرار داده اند، در حالی که در کشورهای دیگر مانند امریکا و جاپان سرمایه گذاری در بخش خصوصی تکنالوژی نانو و بخش دولتی با هم یکسان می باشند.

بر اساس گزارش ها، کشورهای اروپایی می خواهند که در بخش تکنالوژی نانو سرمایه گذاری بیشتر نموده و به سرعت وارد مسابقۀ نانو شوند. تا حال کشورهای اروپایی از تکنالوژی نانو در بخش های تکنالوژی عادی و صلح آمیز و امریکا از آن در بخش های نظامی استفاده بعمل آورده است.

کشورهای که در این اواخر در بخش های اقتصادی شان از تکنالوژی نانو استفاده نموده اند، مصرف کننده گان آن کشورها از تطبیق این سیستم حمایت می نمایند، زیرا تکنالوژی نانو در این کشورها بطور قابل ملاحظۀ عملکرد بسیاری از محصولات را بهبود بخشیده و یا هم کاملاً بطور جدید تولید نموده است.

در مورد توسعه و تحقیق نانو، موجودیت سرمایه و نیروی انسانی ارزش فراوان داشته و بعضی از دانشمندان اقتصادی میان سرمایۀ فزیکی و سرمایه انسانی تفاوت قایل اند. یک تعداد دانشمندان اقتصادی بر این عقیده اند که رشد اقتصادی به اثر عوامل بیرونی رخ نداده، بلکه به علت نیروهای درونی اقتصاد رخ می دهد. بر مبنای این نظریه سرمایه گذاری در بخش نیروی انسانی، در نو آوری دانش اثر قابل توجهی در رشد اقتصادی دارد، صاحبان این نظریه بر این عقیده اند که در دراز مدت نرخ رشد اقتصادی بستگی به سیاست های تولید علم دارد.

اکثر دانشمندان اقتصادی بر این عقیده اند که بیشتر اثرات قابل توجهی تکنالوژی نانو در بیشتر کشور ها در فاصلۀ سال های ۲۰۲۰ تا ۲۰۵۰ قابل تصور می باشد و تکنالوژی نانو در رشد و توسعۀ سرمایه گذاری، بازار، قیمت، دستمزد، اشتغال و توزیع درآمد، تولید نا خالص داخلی و رشد اقتصادی تأثیر می گذارد.

در عصر کنونی آموزش یک نسل جدید از دانشمندان و نیروی کار ماهر در تکنالوژی نانو نیازمند گسترش آموزش لازم و برنامۀ مناسب و دوامدار میباشد تا باعث ایجاد یک اقتصاد صنعتی شود.

استفاده از تکنالوژی نانو باعث کاهش مصارف تولیدی، بهبود اقتصاد انرژی، تغییر در بازار کار و دستمزد ها، ایجاد محصولات با عمر طولانی، تولید دوا های مختلف جدید برای امراض گوناگون، حفظ محیط زیست و ... می گردد.

کمبود حمایت مالی، کمبود نیروی انسانی متخصص، عدم بکار گیری روش های نوین تجاری و بازاریابی، نبود شبکه های ارتباطی و اطلاعاتی، عدم حضور فعال بخش خصوصی مهم ترین عوامل بازدارندۀ توسعۀ تکنالوژی نانو محسوب می گردند. بناءً لازم است تا به سرمایه گذاری دراز مدت در بخش تکنالوژی نانو در طرح های تحقیقاتی این تکنالوژی در کشورهای در حال توسعه نیز تاکید گردد.▣

منابع:

1. How Nanotechnolagy Works
2. By KEVIN BONSOR AND JONA THANSTRICKLAN
3. https://www.Nano.howstuffwork.com
4. https://mawdoo3.com
5. موضوع: ماهی تکنولوجیا النانو / بواسطه مراد الشوبکه – آخر التحدیث: ۵۳: ۶ – ۳ ابریل ۲۰۱۸

راه رسیدن به توسعه؛ تجارت آزاد یا حمایت از تولیدات

اکثر دانشمندان اقتصادی در غرب به این عقیده اند که بهترین راه رسیدن به رشد و توسعه اقتصادی همانا رویکرد تجارت آزاد است، اما اگر به تاریخ تحولات تجاری کشور های توسعه یافته غرب مانند امریکا و آلمان شود، نشان می دهد که آنها خلاف تصوری که ارائه می دهند، بخاطر رسیدن به توسعه از رویکرد حمایت از تولیدات داخلی استفاده نموده اند و این پروسه تا حال ادامه دارد که یکی از نمونه های واضح آن جدال گمرکی میان امریکا، چین و اروپا می باشد.

تجارت آزاد از اساسی ترین موضوعات مورد بحث نزد بیشتر دولت های توسعه یافته است، آنها معتقد اند که رشد و توسعه اقتصادی کشورهای توسعه یافته در نتیجۀ حذف موانع گمرکی و آزاد سازی تجارت به میان آمده است، آنها سایر کشور های در حال توسعه را به تطبیق تجارت آزاد تشویق می نمایند. در مقابل، حامیان تولیدات داخلی با رد این نظر، عامل اصلی رشد اقتصادی کشورهای توسعه یافته را حمایت از تولیدات داخلی عنوان می کنند.

حالا سوال اینجا است که آیا تجارت آزاد و یا حمایت از تولیدات داخلی علت رشد اقتصادی کشور های مانند امریکا و آلمان است؟

تا جایی که به نظر می رسد رشد اقتصادی امریکا و آلمان، علی الرغم حمایت از تجارت آزاد ریشه در حمایت از تولیدات داخلی دارد. همین طرز تفکر حمایت از تولیدات داخلی بود که تحولات و اتفاقات اقتصادی امریکا و اروپا را رقم زد و انباشت سرمایه و رشد اقتصادی در این دو کشور مرهون سیاست های حمایت از تولیدات داخلی آنها بوده است.

نظریات تجارت آزاد پس از جنگ جهانی دوم تحت عنوان رفاه برای همه، توسط کشور های غربی در قالب رژیم ها، حکومات، بانک جهانی، صندوق بین المللی پول و سازمان تجارت جهانی تبلیغ و ترویج می گردد.

انتخاب رویکرد تجارت آزاد یا مرکانتالیسم، عبارت از مجموعۀ نظریاتی اند که از مکتب فزیوکراسی آغاز گردیده و امروز در قالب نظریات جدید تجارت جهانی شکل گرفته است. مرکانتیلیسم از قرن شانزدهم تا نیمه قرن هجدهم رواج داشت و بیشترین سهم را در ایجاد خصلت تهاجمی خصومت و رقابت و استعمار در نظام اقتصادی سرمایه داری داشت. این مکتب مجموعه نظریاتی

»

منسجم ندارد و بیشتر ارائه دهندهٔ نوعی اقتصاد سیاسی است و بیشتر به تعیین جهت سیاست اقتصادی می‌پردازد. هدف سیاست‌های اقتصادی این مکتب در رسیدن کشور به ثروت و شهرت خلاصه می‌شود، و چون تنها عامل ایجاد ثروت را تجارت می‌داند، بیشترین مقرارت را در همین زمینه وضع می‌نماید.

تمام این مقررات در جهت ایجاد بیلانس تجاری مثبت است که خود موجب مثبت شدن بیلانس تأدیات می‌شود. مثبت شدن بیلانس تجاری کشور از دید مرکانتیلیستها که از آنها به عنوان اصحاب مکتب سوداگری نیز یاد می گردد، آنها شاخهٔ از اقتصاد دانان قرن ۱۵ تا ۱۸ بودند که اساس ثروت و قدرت را پول، طلا و نقره می دانستند. به عبارت دیگر از دید آنها سرازیر شدن طلا از کشورهای دیگر به کشور خود شان است که همزمان موجب تضعیف کشوری که طلا از آن خارج گردیده و قدرت یافتن کشوری که طلا به آن وارد شده، می‌گردد.

مرکانتلیستها ممنوعیت های را به نفع تولیدات داخلی شان وضع نموده بودند که عبارت اند از ممنوعیت ورود کالاها بصورت آماده و ساخته شده به کشورهای شان که باعث بیکاری در کشور شان می‌شد، ممنوعیت صدور مواد خام از کشور به کشور های دیگر که باعث تضعیف صنعت به علت نبود مواد اولیه در داخل کشور شان می گردید. همچنان ممنوعیت مهاجرت نیروی کار متخصص به خارج از کشور در دستور کار این کشور ها قرار داشت.

در همین مورد کشور های پیرو نظریهٔ مرکانتلیست ها پیشنهاداتی نیز داشتند که عبارت اند از صادر نمودن کالاهای ساخته شده و آمادهٔ مصرف به خارج از کشور که موجب اشتغال زایی در داخل کشور های شان می گردید، واردات مواد خام و اولیه برای افزایش تولیدات و همچنان جذب نیروی کار متخصص از سایر کشورها که منجر به پیشرفت تولیدات داخلی شان میگردید.

در مجموع نظریهٔ مرکانتیلیسم را بطور خلاصه می‌توان در سیاست اقتصادی شان به انباشتن هر چه بیشتر فلزات گرانبها در کشور، خزانه دولت و جستجو برای یافتن قوانین اقتصادی و برگشت پول تعریف کرد.

با در نظرداشت رشد اقتصادی امریکا و آلمان، که علی الرغم تجارت آزاد، ریشه در حمایت از تولیدات داخلی داشت، به این نتیجه میرسیم با وجود اینکه تعدادی از کشورها تجارت آزاد را در راه رسیدن به توسعه اقتصادی مهم میدانند، اما در کنار آن جهت رسیدن به توسعه اقتصادی حمایت از تولیدات داخلی را یک امر حتمی میدانند تا از این طریق بتوانند کشور خود را به رشد و شکوفایی اقتصادی برسانند.▣

منابع:

1. https://daazadiradio.com / عنوان / تقاضای جدی برای انکشاف تولیدات داخلی افغانستان / دوشنبه ۱۶ میزان ۱۳۹۷
2. https://www.pajhwok.com / عنوان / کمپاین حمایت از تولیدات داخلی راه اندازی شد. تاریخ نشر / ۱۳/۲/ ۲۰۱۸
3. farsi.alarabiya.net/ عنوان داستان معجزه اقتصادی آلمان / تاریخ نشر ۱۹ / ۱۲ / ۲۰۱۴

پول افغانی نشانهٔ افتخار،
اقتدار و هویت ملی ماست!

بانک

ماهنامۀ د افغانستان بانک

سال دوازدهم شماره ۱۳۶، میزان ۱۳۹۷

د افغانستان بانک